

Zielna zaprasza nas
do wpatrywania się
w niebo
str. 6-7

Turysta, ale także
historyk. Prof.
Miroslaw Golon
o Wilnie
str. 12-13

KURIER WILEŃSKI

17-18 sierpnia 2021 r.

Nr. 95 (19005)

Cena 0,80 euro

GAZETA POLSKA NA LITWIE

Obchody 101. rocznicy Bitwy Warszawskiej na Wileńszczyźnie

str. 4-5

Fot. Marian Paluszkiewicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44,
redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępca red. naczelny: Anna Pieszek,
Brygita Łapszewicz
(info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46)

Sekretarz redakcji: Lucja
Stankevičiūtė (tel. 260 84 47,
l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Antoni Radczenko,
Witold Janczys, Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), kom. 8 685 04084
Jolanta Balkiewicz — reklama (tel. 260
84 44, reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.
Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Redaktor dyżurny: Rajmund
Klonowski, Alicja Klonowska

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH MIDAS

**POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE**

„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za
Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Podziękowanie

Ponad 15 lat trwa współpraca Gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego w Bujwidzach ze Stowarzyszeniem „Otwarty Dom” z siedzibą w Białymstoku. Organizowanie wspólnych projektów, akcji, wyjazdów dzieci z rodzin potrzebujących pomocy na wakacje, Święta Bożonarodzeniowe i Wielkanocne do rodzin z Polski, wsparcie pierwszaków i maturzystów, poprzez ufundowanie dla nich wyprawek – to tylko część pięknego i szlachetnego zaangażowania się Stowarzyszenia „Otwarty Dom” w życie naszego Gimnazjum. Ten rok nie był wyjątkiem. Trzydziestu maturzystów otrzymało wspiane wyprawki, które będą im fundamentem na nowej drodze życia.

Serdeczne podziękowania pragniemy złożyć na ręce Szanownej Pani Prezes Ireny Stankiewicz, a także dla osób zaangażowanych w działalność Stowarzyszenia „Otwarty Dom” za ich otwarte serca, ogromną życzliwość, trud i wrażliwość na rzecz dzieci i młodzieży.

**W imieniu Społeczności Gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego w Bujwidzach
p.o. dyrektor Zenobia Mikielwicz**

Trzy pytania do...

**... Artura Ludkowskiego, dyrektora Domu Kultury
Polskiej w Wilnie**

Rozmawiała Honorata Adamowicz

1. Już zakończyły się półkolonie dla dzieci, zorganizowane przez Dom Kultury Polskiej w Wilnie i współfinansowane przez Polskę. Ilu chętnych w tym roku wzięło udział?

W piątej już edycji tego projektu udział wzięła rekordowa liczba polskich dzieci – 160. W latach poprzednich organizowaliśmy dwutygodniowy turnus dla 80 dzieci. Ze względu na dużą liczbę chętnych do udziału w projekcie „Lato w mieście” w tym roku zorganizowaliśmy

dwa tygodniowe turnusy dla 160 dzieci, ale i tak nie przyjęliśmy wszystkich zainteresowanych. W półkoloniach udział mogły brać dzieci w wieku 7-10 lat.

2. Jaki był program projektu „Lato w mieście”?

Staraliśmy się, żeby był jak najbogatszy. Podczas tegorocznych półkolonii dzieci w godzinach 9-17 miały zajęcia sportowe, plastyczne, muzyczne, z języka angielskiego, wycieczki i zapewnione trzy posiłki dziennie.

3. Czy w przyszłym

roku dzieci mogą liczyć na kolejną porcję zabawy i nauki w ramach półkolonii?

Planujemy, bo zainteresowanie jest ogromne. Niestety nie wszyscy chętni mogli uczestniczyć w tym roku, więc mamy nadzieję, że uda się je zorganizować również w przyszłym roku. Niestety, ale nie wszystko zależy tylko od nas. Dużo zależy od sytuacji epidemiologicznej, jaka będzie panowała w kraju. Ale mamy nadzieję, że wszystko będzie dobrze i w przyszłym roku znów się spotkamy. ■

Dilada
Sprzedaż balonów
i wstęg
Wiązanki z balonów

ul. Kareivių 6-211, Vilnius, tel. 8 523 15128,
8 686 68827; el. p.: info@dilada.lt, www.dilada.lt

We Francji trwają demonstracje przeciwko ograniczeniom związanym z COVID-19
Fot. EPA-ELTA

Testy do paszportu możliwości stają się płatne, są wyjątki

Od poniedziałku testy na koronawirusa, wymagane do otrzymania paszportu możliwości, będą już płatne. Wyjątki będą stosowane wobec kobiet w ciąży oraz osób, które nie mogą się zaszczepić z przyczyn medycznych. Otrzymanie paszportu możliwości będzie możliwe również dla osób, które wykonały serologiczne badanie na obecność przeciwciał i mają ich wystarczającą ilość.

„Lekarz rodzinny lub alergolog określi, czy dana osoba jest uczulona na którykolwiek ze składników szczepionki. Następnie do jego konta e-zdrowia wprowadzany jest specjalny kod, (...) system rozpoznaje, że przysługuje refundowany test do paszportu możliwości” — mówiła wcześniej

Aistė Šuksta, przedstawicielka ministra zdrowia.

W przypadku wszystkich innych osób chcących aktywować paszport możliwości państwo nie będzie już refundowało testów. Ponadto, uznawane będą tylko testy PCR. Będą one ważne przez 48 godzin od pobrania wymazu.

Paszport możliwości jest dostępny dla wszystkich osób powyżej 16. roku życia, które zostały zaszczepione, mają status ozdrowieńca lub mają ne-

gatywny test. Status ozdrowieńca od teraz będzie mógł być potwierdzony testem na przeciwciała, który będzie aktualny przez 60 dni.

Wraz z wejściem w życie bardziej rygorystycznych zasad epidemiologicznych, zezwala się przedsiębiorcom na stosowanie paszportu możliwości w pracy. Jednak o takiej decyzji przedsiębiorstwa poinformowane być musi Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego.

Opr. A.K.

Saldi Paslaptis CUKIERNIA ✪ LODZIARNIA

•pączki •makowce •torty
•ciasta •chrusty •ciasteczka...

**Wyroby cukiernicze
na zamówienie**

al. Savanorių 16, Vilnius, tel. 213 02 40

Raj dla łakomczuchów!

Imieniny

17 sierpnia:

Anity, Bonifacego, Elizy, Euzebiusza, Hiacynta, Jacka, Joanny, Julianny, Klary, Magdaleny, Maksyma, Marii, Mirona, Rogata, Rustyka, Serwiusza, Zawisza, Żanny

18 sierpnia:

Bogusława, Bronisława, Eryka, Firmina, Heleny, Ilony, Jana, Klary, Laury, Leny, Ludwika, Pauli, Sancji, Tacjana, Tworzysława, Włodzimira, Żyroslawa

„Najważniejsze przesłanie, jakie moglibyśmy wysłać do białoruskiego reżimu, jest to, że kraje demokratyczne nie są słabe. Kraje demokratyczne są silne, zjednoczone i szanują rządy prawa. Nie powinniśmy być uważani za słabych – będziemy zdeterminowani” – powiedział prezydent Gitanas Nausėda w wywiadzie dla „Financial Times”

Liczba dnia

15 000

euro emerytury co miesiąc będzie otrzymywała po złożeniu urzędu kanclerz Niemiec Angela Merkel

Obchody 101. rocznicy Bitwy Warszawskiej na Wileńszczyźnie

15 sierpnia to z pewnością jedna z najważniejszych dat we współczesnej historii Polski. Przed ponad stu laty w tym dniu zakończyła się Bitwa Warszawska, która powstrzymała inwazję bolszewików na Europę oraz ocaliła młodą polską niepodległość.

Antoni Radczenko

Uroczystości z tej okazji odbyły się nie tylko w samej Polsce, ale również w innych krajach, w tym również na Litwie. Z okazji Święta Wojska Polskiego w minioną niedzielę prezydent Polski Andrzej Duda wziął udział w uroczystej odprawie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie. „Dziś sojusze – wierzę w to głęboko – są mocne. Na nas, Polaków, sojusznicy zawsze mogą liczyć. My ze swojej strony z całą pewnością dotrzemy postanowień traktatu północnoatlantyckiego, w tym art. 5 o kolektywnej obronie, o sojuszniczej pomocy” – oświadczył prezydent. W swym przemówieniu wspominał, że w trakcie wojny polsko-bolszewickiej Polaków wspierali przedstawiciele innych narodowości m.in. Ukraińcy, Łotysze oraz Amerykanie. „To było wielkie zwycięstwo w jednej z największych w historii świata i najbardziej znaczących bitew, która zmieniła losy tamtej wojny i pozwoliła Polsce zwyciężyć, słabemu wówczas, wydawałoby się, polskiemu państwu” – oświadczył Andrzej Duda.

OBCHODY NA ROSSIE

Na Wileńszczyźnie tradycyjnie obchody rozpoczęły się przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na Rossie. Wieniec złożyli przedstawiciele ambasady RP na Litwie, społeczność polska, kombatancki, harcerze oraz goście z Polski. Uczestnicy dotarli nawet z odległej Belgii – na obchodach w Wilnie stawili się harcerze z 1. Brukselskiej Drużyny Harcerskiej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego.

Bitwa Warszawska została uznana za osiemnastą przełomową bitwę w historii świata

go. Uroczystość zorganizowała ambasada RP na Litwie. „Kolejny raz spotykamy się dzisiaj przy Mauzoleum na Rossie, aby uczcić rocznicę zwycięstwa nad bolszewikami w 1920 r. i jednocześnie Święto Wojska Polskiego. Bitwa Warszawska zaliczana jest do najważniejszych bitew w historii Europy, a nawet świata. Zwycięstwo to miało kluczowe znaczenie nie tylko dla Polski, ale także dla Litwy i całego naszego regionu, gdyż dzięki niemu zahamowano marsz Armii Czerwonej na Zachód, a Litwa i pozostałe republiki bałtyckie nie wpadły w łapy sowieckie i nie podzieliły losu krajów Kaukazu Południowego. Nasze kraje mogły cieszyć się jeszcze 20 latami niepodległości” – podkreśliła w prze-

mówieniu ambasador Urszula Doroszevska.

Szefowa polskiej placówki dyplomatycznej zaznaczyła, że na wynik wojny z bolszewikami wpłynęła również bitwa niemieńska, która odbyła się kilka tygodni po Cudzie nad Wisłą. „Pozostały po tych bitwach mogły, miejsca pamięci, którymi do dziś opiekują się tutejsi Polacy pamiętający o swoich bohaterach” – dodała ambasador.

W swej mowie Urszula Doroszevska nawiązała do obecnej sytuacji. „Dzisiaj granice Polski i granice Litwy są zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej i NATO. Jesteśmy z Litwą najbliższymi sojusznikami.

4.>>

W ostatnich tygodniach mamy do czynienia z niepokojącymi zjawiskami na naszych wschodnich granicach, w tym z presją migracyjną, celowo wywołaną przez stronę białoruską.

W obliczu tego zagrożenia Polska i Litwa podjęły szczególnie bliską współpracę” – oświadczyła ambasador Doroszevska. Wspomniała też, że premierzy Polski i Litwy, Mateusz Morawiecki i Ingrida Šimonytė, potępili wykorzystywanie nielegalnej migracji jako broni mającej na celu wywieranie presji politycznej na państwa Unii Europejskiej. „Stojąc tu, na Rossie, w dniu rocznicy Bitwy Warszawskiej, szczególnie dobrze zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważna jest ochrona naszej wschodniej granicy. Odwołujemy się w tych dniach do naszej dobrej tradycji i stoimy ramię w ramię w naszymi sojusznikami z NATO – Litwinami” – zakończyła swe przemówienie Urszula Doroszevska.

15 sierpnia odbyły się także uroczystości w Żułowie zorganizowane przez Związek Polaków na Litwie. W miejscu narodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego złożono wieńce, organizatorzy zaprosili na koncert oraz wojskowy poczęstunek. Koncert pieśni patriotycznych i wojskowych odbył się również w miejscowości Podbrzezie w rejonie wileńskim, natomiast Wileński Oddział Miejski ZPL zorganizował wyprawę Szlakiem Pamięci.

TAMA NA BOLSZEWIKÓW

Tradycyjnie podczas obchodów na Rossie głos zabrał attaché obrony ambasady RP w Wilnie, ppłk Piotr Sadyś. „Święto Wojska Polskiego wiąże się z jedną z najważniejszych dat w historii naszego oręża. 15 sierpnia 1920 r. na przedpolach Warszawy rozegrała się bitwa, w której polska armia pokonała siły bolszewików. Zwycięska Bitwa Warszawska, przez niektórych określana mianem Cudu nad Wisłą, nie była efektem działania cudownych sił. Wojsko Polskie dowodzone przez Marszałka Józefa Piłsudskiego

■ Wieńce złożyli litewscy Polacy oraz goście z Polski.

dało wówczas przykład wysokiego kunsztu wojskowego, największej determinacji i bohaterstwa. Dzięki ofiarności naszych przodków Polska nie tylko ocaliła odzyskaną niepodległość, ale postawiła tamę dla rozprzestrzeniania idei komunizmu na całą Europę” – powiedział do zebranych polski wojskowy, dodając, że „w tradycji polskiej wojsko otoczone jest szczególnym uznaniem i szacunkiem”.

Podobnie jak ambasador, attaché obrony nawiązał w swej mowie do dzisiejszych realiów. „Sytuacja przy granicach Polski i Litwy każe pamiętać, że bezpieczeństwo i niepodległość nie są nam dane raz na zawsze. Dzięki współpracy sojuszniczej w ramach NATO i UE Polska jest częścią wspólnego systemu bezpieczeństwa w Europie. Potwierdzeniem sojuszniczej solidarności jest udział Sił Zbrojnych RP w ćwiczeniach NATO na terytorium Litwy, gdy w listopadzie ubiegłego roku w Podbrodziu szkoliło się ponad 1 200 żołnierzy 21 Brygady Strzelców Podhalańskich. Także polscy lotnicy regularnie bronią nieba nad Litwą, Łotwą i Estonią w ramach misji NATO Baltic Air Policing” – podkreślił ppłk Piotr Sadyś.

PRZEBIEG WOJNY POLSKO-BOLSZEWICKIEJ

Wojna polsko-bolszewicka rozpoczęła się praktycznie tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Na Białorusi walki z bolszewikami trwały od października 1919 r. Zostały przerwane na okres trzech miesięcy, kiedy między Moskwą a Warszawą trwały rozmowy pokojowe. W kwietniu 1920 r. Józef Piłsudski zawarł porozumienie z Symonem Petlurą, w ramach którego za uznanie przez stronę ukraińską praw Polski do Małopolski Wschodniej Polska uznała rząd Ukraińskiej Republiki Ludowej. Dzięki wspólnej ofensywie wojsk polskich i ukraińskich na początku maja został wyzwolony Kijów. Niestety, niemal od razu rozpoczęło się bolszewickie kontruderzenie. 4 lipca wojska rosyjskie pod dowództwem Michaiła Tuchaczewskiego rozpoczęły marsz na Warszawę. 14 lipca bolszewicy zajęli Wilno. W dniach 13–15 sierpnia pod Warszawą rozegrała się decydująca bitwa. Rozgromieni bolszewicy musieli się wycofać.

Bitwa Warszawska została uznana za osiemnastą przełomową batalię w historii świata. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Zielna zaprasza nas do wpatrywania się w niebo

Honorata Adamowicz

15 sierpnia Kościół katolicki obchodzi Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, w polskiej tradycji nazywane świętem Matki Bożej Zielnej.

W tym dniu wierni przynoszą do kościołów wiązanki ziół i zbóż, dziękując Matce Bożej za pomoc w pracy na roli, dobre zbiory i proszą o obfite plony na kolejny rok. W Wilnie i na Wileńszczyźnie w kościołach zostały odprawione uroczyste msze święte, w poszczególnych miejscowościach odbyły się uroczystości.

– Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny to jedno z najstarszych świąt maryjnych. Kościół katolicki wyznaje, że Najświętsza Maria Panna nie umarła, ale zasnęła. Dlatego też w czasie Mszy św., wspominając zmarłych, mówimy o nich, że zasnęli na wzór Najświętszej Marii Panny – opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” ksiądz Witold Michałowski, rezydent w Parafii pw. Wszystkich Świętych w Wilnie.

Prawda o Wniebowzięciu Matki Bożej stanowi dogmat wiary katolickiej, który został formalnie ogłoszony w 1950 roku przez papieża Piusa XII: „Niepokalana Matka Boża zawsze dziewica Maryja, ukończywszy swoje ziemskie życie, została wzięta do chwały nieba z duszą i ciałem”.

W tradycji polskiej Uroczystość Wniebowzięcia NMP znana jest także pod nazwą Matki Bożej Zielnej.

– Tradycja chrześcijańska nam podaje, że gdy Najświętsza Maria Panna umierała, apostoł Tomasz nie zdążył przybyć z Indii, gdzie przebywał w tym czasie na misjach. Po powrocie do kraju zapragnął zobaczyć trumnę, gdzie było złożone ciało Maryi. Tomasz zawsze był takim swojego rodzaju niedowiar-kiem i poprosił apostołów, żeby otworzyli trumnę. Ale nie znaleźli ciała Najświętszej Maryi Panny, lecz kwiaty. Stąd tradycja chrześcijańska nam głosi, że Najświętsza

Maria Panna nie umarła, ale z ciałem i duszą została wzięta do nieba. To święto ma swój niezwykle charakter, zaprasza nas ciągle do wpatrywania się w niebo – opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” ksiądz Witold Michałowski.

Zioła, kwiaty i inne rośliny, zanoszone do kościoła ku czci Maryi na święto Matki Boskiej Zielnej, były symbolicznym dziękczynieniem za plony rolne. Dlatego tego dnia unosiły się cudowne zapachy ziół i kwiatów, które wierni przynosili do kościoła.

– Przy poświęceniu ziół kapłan modli się i prosi, aby te zioła i kwiaty, które przynosimy do kościoła, Bóg chronił od wszelkiego zła, szkód, które może wyrządzić nie tylko człowiek, ale natura w swoim niepoohamowaniu. Te zio-

ła należy przechowywać w domu, posłużą nam jako lekarstwo. Z dawnej, ludowej tradycji wiemy, że ludzie leczyli się ziołami, które zbierali na polu, hodowali w swoich ogródkach. Dlatego też prosimy, żeby zioła przyczyniały się nie tylko do leczenia zwierząt, ale i ludzi – tłumaczy ks. rezydent w Parafii pw. Wszystkich Świętych w Wilnie.

Według dawnych tradycji pod głowę zmarłego wkładano zioła poświęcone w dniu Matki Bożej Zielnej. W niektórych miejscowościach Wileńszczyzny ta tradycja jest podtrzymywana do dziś.

– Słyszałem o tym, ale osobiście sam z tym nigdy się nie spotkałem. To jest tradycja ludowa – mówi ks. Witold Michałowski.

7>>

■ 15 sierpnia Kościół katolicki obchodzi Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny

6.>>

Zgodnie ze zwyczajem bukiety przeznaczone do święcenia powinny zawierać plony zbóż, zioła i gałązkę z jabłkiem lub gruszką. Nie święci się tych roślin, które nie stanowią pokarmu oraz roślin „nowych“ (np. ziemniaka). Po poświęceniu bukiety są zabierane do domów i trzymane do kolejnego roku. Zgodnie z tradycją – kiedy w domu ktoś zachoruje – zaparza się zioła z bukietu i wywar używany jest jako lekarstwo. Dziś zwyczaj ten jest już mało znany.

Prawie przy każdym kościele w Wilnie i na Wileńszczyźnie można kupić gotowe bukiety z ziołami.

– Zioła na święto Matki Bożkiej Zielnej przy kościele sprzedają już chyba dobrych 15 lat. W bukietach, które zrobiłam w tym roku, znalazło się wiele ziół, m.in.: melisa, mięta, piołun i nagietek. Przyozdobiłam je kwiatami polnymi. Z roku na rok zainteresowanie bukietami maleje. Parę lat wstecz stały po nie kolejki. Teraz trudno coś sprzedać. Tradycja powoli zaczyna zanikać. Coraz mniej ludzi na to święto przychodzi do kościoła, a i same bukiety się zmieniają. Teraz już coraz to

nowsze kwiaty wkładają, niektórzy przynoszą róże, a czasami nawet jakieś egzotyczne kwiaty. Myślę, że za parę lat tradycja umrze – mówi pani Janina sprzedająca kwiaty przy kościele Wszystkich Świętych.

Tego dnia do kościoła przyszła 97-letnia Bronisława, która opowiedziała nam o dawnych tradycjach.

– Ziół często używano do leczenia zwierząt i ludzi. Kadzono je nimi, aby te były zdrowe. Część ziół wykruszano do wody dla zwierząt. Kiedy krowa się ocieliła, podawano jej taką wodę, by zwierzę nabrało sił. Poświęcony bukiet przechowywano w domach aż do następnego roku. Poświęcone ziele ma w sobie moc ochronną. Kłosa zbóż, które zbierano w czasie żniw, a później poświęcono, rozdrabniano. Z kłosów wysypywano ziarno i dołączano do tego, które dopiero będzie zasiane we wrześniu, lub dorzucano je do jarego, w następnym roku. Wierzono, że dzięki temu nastąpi urodzaj. Tego dnia bydło zakładano wianuszki z ziół i kwiatów – wspomina nasza rozmówczyni.

Jak mówi, dawniej do kościoła ludzie przynosili wielkie bukiety.

Teraz jest moda na małe bukietki.

– Pamiętam, że dawniej to było święto, kiedy to rolnicy do kościoła nieśli nie tylko zioła, ale też i warzywa i owoce, które w tym czasie dojrzewały. Bukiety od zawsze składały się z plonów, które w tym momencie były zbierane z pól, a więc w pierwszej kolejności z kłosów zbóż. Były też owoce, które nabijano na patyczki, np. jabłka i gruszki, które w tym okresie dojrzewały. Dzisiaj ludzie przynoszą małe bukietki, a i ludzi w kościele dużo mniej. Dawniej to całe podwórka przy kościołach były pełne ludzi. Dziś tradycje powoli wymierają, a ta zaraza zupełnie je zniszczy – ubolewa pani Bronisława.

Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kościele katolickim jest świętem nakazanym. Na Wileńszczyźnie uroczystości mają wyjątkowy charakter. W wielu miejscowościach - Turgielach, Mickunach, Mejszagole czy Trokach - w tym dniu po Mszy św. odbyły się również uroczystości, połączone z koncertami kapeli ludowych, zabawą, kiermaszami.

Fot. autorka

Bieg „Tropem Wilczym” zgromadził ponad 300 uczestników

Apolinary Klonowski

W dniu 14 sierpnia wileński park Zakret wypełnił się uczestnikami Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”. Była to już siódma odsłona wydarzenia, upamiętniającego działaczy polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego. W biegu wzięło udział ponad 300 uczestników.

„Chcemy dziś uczcić pamięć tych żołnierzy, którzy pomimo klęski w II wojnie światowej nie złożyli broni i walczyli z komunistyczną okupacją aż do bohaterskiej śmierci” – powiedziała ambasador RP na Litwie Urszula Doroszevska.

W tym roku wydarzenie zostało naświetlone również w mediach litewskich, które zapowiadały, a po biegu komentowały przebieg wydarzenia. Uwagę przyciągnęło uczestnictwo wielokrotnej mistrzyni Litwy, biegaczki Moniki Eleńskiej, absolwentki polskiej szkoły.

Bieg zorganizowała Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie, Wojsko Litewskie, wileńska młodzież oraz Stowarzyszenie „Sporto renginiai”. Organizatorzy podkre-

ślili, że tego weekendu w mieście odbywało się równoległe 7 wydarzeń, a mimo to na bieg stawilo się niemało chętnych.

Fot. Marian Paluszkiwicz

4 sierpnia wileński park Zakret wypełnił się uczestnikami Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”

26. Festiwal Kultury Kresowej w Mrągowie już za nami

W sobotę, 7 sierpnia, w Mrągowie odbył się 26. Festiwal Kultury Kresowej. Otwarcia festiwalu dokonali na scenie Amfiteatru tradycyjnie: prezes Oddziału Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Mrągowie Hanna Szymborska i burmistrz Mrągowa dr hab. Stanisław Bułajewski.

Przed publicznością zaprezentowały się licznie zespoły z Wileńszczyzny: Reprezentacyjny Polski Zespół Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna”, Zespół Tańca Ludowego „Perła” z Niemenczyzna i Zespół „Sto Uśmiechów” z wileńskiego Liceum im. A. Mickiewicza, Tercet Dziewczęcy z Gimnazjum im. F. Ruszczyca z Rudomina, Kapela „Vilsa” z Rykont oraz Orkiestra Akordeonowa z Nowowilejskiej Szkoły Muzycznej. Koncert poprowadzili Anna Adamowicz jako „Ciotka Franukowa” i Dariusz Bereski.

Podczas koncertu pełnomocnik wojewody warmińsko - mazurskiego Jerzy Dostatni w towarzystwie prezesa ZG Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Józefa Szyłejki wręczył Zygmuntowi Dobielskiemu Krzyż Kawalerski Odrodze-

nia Polski, przyznany pośmiertnie śp. Anieli Dobielskiej, wieloletniej Prezes Oddziału w Mrągowie i Organizator Festiwalu Kultury Kresowej. Order został przyznany śp. Anieli Dobielskiej w dniu 14 kwietnia 2021 roku przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę, na wniosek Zarządu Głównego Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej z poparciem Oddziału w Mrągowie, władz Miasta Mrągowa i Urzędu Wojewody Warmińsko - Mazurskiego. Uroczystość wręczenia Orderu - Krzyża Kawalerskiego Odrodzenia Polski, podczas Koncertu Galowego 26. Festiwalu Kultury Kresowej mogła się odbyć dzięki wielkiemu zaangażowaniu wicewojewody warmińsko - mazurskiego Sławomira Sadowskiego i burmistrza Mrągowa Stanisława Bułajewskiego.

Podczas tej uroczystości minutą ciszy na stojąco uczestnicy festiwalu uczcili również pamięć zmarłych zasłużonych dla festiwalu Osób: śp. Anieli Dobielskiej, śp. Ryszarda Soroko, śp. Czesława Kujawskiego, śp. Jana Mincewicza i śp. Emilii Chmielowej.

Koncert galowy zakończył Hymn

Wileńszczyzny „Ukochana Moja Ziemia” J. Mincewicza, wykonany na stojąco przez uczestników i widzów festiwalu, pod batutą Natalii Sosnowskiej.

W Koncercie Galowym uczestniczyli również członkowie wielu oddziałów Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej: Krystyna Romer-Patyra, prezes Oddziału w Lublinie i Waldemar Patyra, członek ZG; Marek Fijałkowski, prezes Oddziału w Pile wraz z małżonką, a także Janina Surgał, prezes Towarzystwa Nowogrodzko-Wileńskiego ze Szczytna wraz z delegacją. Kierownik Zespołu „Grodzieńskie Słowiki” Alicja Binert również była gościem Festiwalu. Liczymy na bardziej liczny udział naszych Członków i Sympatyków w kolejnym „normalnym, niepandemicznym” Festiwalu!

26. Festiwal Kultury Kresowej mógł się odbyć dzięki dużemu zaangażowaniu burmistrza Mrągowa, dyrekcji i pracowników Centrum Kultury w Mrągowie oraz prezes Oddziału i Członków Zarządu Towarzystwa w Mrągowie. Serdeczne podziękowania!

Józef Szyłejko

Na studia na litewskich uczelniach zaproszono ponad 20 tysięcy studentów

Z łącznej liczby 25 717 wnioskodawców na studia 21 503 spełniło wymogi dotyczące miejsca finansowanego lub niefinansowanego przez państwo przynajmniej na jeden kierunek. Do ubiegania się na studia finansowane przez państwo i stypendia ma prawo 15 342 osób. Spośród nich 9 824 to tegoroczni absolwenci. W tym roku 19 600 absolwentom przyznano świadectwa dojrzałości.

Na studia finansowane przez państwo na litewskie uczelnie zaproszono już 12 550 osób (13 654 w 2020 r.), 8 411 na uniwersytety (9 226 w 2020 r.) i 4 139 w kolegiach (4 428 w 2020 r.). Na studia niefinansowane przez państwo zaproszono 7 602 osoby (8 617 w 2020 r.): na uniwersytety 2 535 (2 896 w 2020 r.), w kolegiach 5 067 (5 721 w 2020 r.).

Najwięcej studentów przyjmie Uniwersytet Wileński, który zaprosił 4 247 osób do zawarcia umów (4 682 w 2020 r.).

Uniwersytet Witolda Wielkiego wysłał zaproszenia do 1 200 osób, Wileński Uniwersytet Techniczny im. Giedymina do 1 291, Politechnika w Kownie do 1 269.

Wśród uczelni wyższych najwięcej studentów zaprasza Kolegium

Wileńskie (1 909), Kolegium Nauk Społecznych (1 432) i Kolegium Kowieńskie (1 615).

W tym roku uczelnie zaoferowały 610 kierunków studiów, przyjęcia odbyły się na 568, w których osiągnięto minimalną liczbę studentów, którzy chcą studiować dany kierunek w programie określonym przez Ministra Edukacji, Nauki i Sportu.

Najwięcej zaproszeń na studia na uczelniach państwowych otrzymali kandydaci na studia prawnicze na Uniwersytecie Wileńskim (246) oraz na Program Systemów Programowych na Politechnice w Kownie (193). 169 osób jest zaproszonych na studia medyczne na Uniwersytecie Wileńskim, 156 na nauki polityczne i 144 na ekonomię.

W tym roku znacznie wzrosła

liczba osób, które chcą studiować programy edukacyjne. Na studentów na kierunkach pedagogicznych czekają wysokie stypendia motywacyjne – rząd postanowił przyznać przyszłym pedagogom comiesięczne stypendium w wysokości 300 euro. Na miejsca finansowane ze środków państwowych zaproszono 569 osób (541 w 2020 r.), niefinansowane – 343 (303 w 2020 r.).

Oczekuje się, że większość przyszłych studentów pedagogiki wybierze programy studiów pedagogiki przedmiotowej na Uniwersytecie Witolda Wielkiego (121), pedagogiki dziecięcej w kolegium wileńskim (104) oraz pedagogiki przedszkolnej w Wyższej Szkole Państwowej w Klajpedzie (86).

11.>>

■ Osoby rozpoczynające studia wyższe najczęściej wybierają nauki o zdrowiu (19 proc.)

10.>>

Wśród zaproszonych na studia jest 1 777 osób z co najmniej jednym 100-punktowym państwowym egzaminem maturalnym, z czego 1 326 to tegoroczni absolwenci. Większość setkowiczów, 896, zostaje zaproszonych na studia na Uniwersytecie Wileńskim.

Ministerstwo Gospodarki i Innowacji przyznało comiesięczne stypendium w wysokości 200 euro 260 studentom. Stypendia studenci pierwszego roku będą mogli otrzymać, wybierając studia informatyki, inżynierii i matematyki na Uniwersytecie Wileńskim, Politechnice Kowieńskiej, Uniwersytecie w Kłajpedzie, w kolegium państwowym w Kłajpedzie, Litewskiej Wyższej Szkole Morskiej, w kolegium państwowym w Szawlach oraz w kolegiach w Poniewieżu, Olicie, Mariampolu i Uciany.

Ministerstwo Rolnictwa przyznało 140 stypendiów studentom pierwszego roku, którzy wybrali studia w sektorze rolniczym.

Jak poinformowano „Kurier Wileński“, Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie odnotowała w tym roku wzrost chętnych do podjęcia studiów na tej uczelni.

– Rekrutacja w jedynej polskiej uczelni działającej na terenie Litwy potrwa dłużej niż w innych litewskich uczelniach – do 16 września. Rektor w tym roku zezwolił na uruchomienie wszystkich kierunków. Najpopularniejszym kierunkiem w tym roku jest informatyka. W porównaniu z ubiegłym rokiem do analogicznego okresu br. to chętnych na studia jest więcej, ale na razie nie możemy ogłosić końcowych wyników, ponieważ mamy przedłużoną rekrutację na studia – powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu“ mgr Dominyka Belianaitė, kierownik sekretariatu Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie.

Osoby rozpoczynające studia wyższe najczęściej wybierają nauki o zdrowiu (19 proc.), biznes i zarządzanie publiczne (15 proc.), nauki społeczne (13 proc.), sztukę (13 proc.), nauki inżynierskie (9 proc.).

Najwięcej studentów przyjmie Uniwersytet Wileński, który zaprosił 4 247 osób do zawarcia umów

Od kilku lat nie stracił na popularności program studiów medycznych zarówno na Litewskim Uniwersytecie Nauk o Zdrowiu, jak i Uniwersytecie Wileńskim, na które wielu kandydatów wybiera kierunki studiów z psychologii, prawa, kreatywnej komunikacji, kryminologii, stomatologii. Dwa programy studiów Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu – Medycyna i Weterynaria – znalazły się wśród 10 programów, które przyciągnęły najwięcej przyszłych studentów na studia finansowane przez państwo. W tym roku 1 018 przyszłych studentów otrzymało zaproszenie na studia na Litewskim Uniwersytecie Nauk o Zdrowiu 579 na studia finansowane przez państwo i 439 na studia niefinansowane przez państwo.

W tym roku jak co roku dużym zainteresowaniem cieszą się studia stomatologiczne – 80 zaproszeń (10 na finansowane przez państwo i 70 niefinansowane). Dużym zainteresowaniem cieszyły się również: pielęgniarstwo – 88 zaproszeń (64 na finansowane i 24 niefinansowane), farmacja – 55 zaproszeń (17 na finansowane i 38 niefinansowane) oraz inne programy studiów. Litewski Uniwersytet Nauk o Zdrowiu jest jedną z

nielicznych uczelni w kraju, w której wzrosła liczba kandydatów. W porównaniu do 2020 roku, w tym roku na studia na Uczelni zdecydowało się 4 proc. więcej młodych ludzi. Wszystkie programy studiów na Uniwersytecie pozostały w tym roku rentowne.

W pierwszej dziesiątce znajdują się również popularne programy studiów prawnych i procesowych na Uniwersytecie Michała Romera, program studiów psychologicznych na Uniwersytecie Witolda Wielkiego oraz program studiów weterynaryjnych na Litewskim Uniwersytecie Nauk o Zdrowiu.

Wśród kandydatów, którzy chcą studiować w kolegiach, najpopularniejszym jest program studiów pielęgniarstwa, zarówno w Kolegium Wileńskim, jak i Kowieńskim. Podobna liczba uczestników wybiera kierunki: kosmetologia, edukacja przedszkolna, logistyka, higiena jamy ustnej w Kolegium Kowieńskim oraz kierunki pedagogiki dziecięcej, biznes międzynarodowy, kosmetologia higieniczna i dekoracyjna w Kolegium Wileńskim. ■

Opr. H. A.

(na podst. Lamabpo.lt oraz inf. wł.)

Fot. Marian Paluszkiwicz

Turysta, ale także historyk. Prof. Mirosław Golon o Wilnie

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Rozmowa z prof. Mirosławem Golonem, dyrektorem Oddziału IPN w Gdańsku.

Spotykamy się w Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki. Dlaczego w czasie wakacyjnej wizyty w Wilnie odwiedza Pan to miejsce?

To wyjątkowe miejsce. Hospicjum odwiedzam głównie ze względu na moją żonę, która jest pedagogiem specjalnym i w czasie naszego pobytu w Wilnie bardzo chciała zobaczyć to miejsce. Wiele o nim słyszeliśmy, zarówno o jego działalności na rzecz chorych, jak też o związku z kultem Miłosierdzia Bożego. Patron hospicjum, bł. ks. Michał Sopoćko to wyjątkowa postać w naszej historii, kapłan o ogromnym wpływie na Kościół i oczywiście – wybitna postać, która wyrosła z Wileńszczyzny.

A Pan, czy w swojej pracy zawodowej ma Pan czasem kontakt z Wilnem?

Jestem dyrektorem Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, ale też profesorem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Moją specjalizacją są relacje polsko-sowieckie okresu końca wojny i historia Polski Ludowej, więc nie jest to tematyka wileńska, ale bardzo głębokie związki z tymi terenami mają obie instytucje, w których pracuję. W naszym oddziale IPN pracują historycy, których badania są bardzo ściśle związane z Wilnem, jak np. dr Piotr Niwiński, który zajmuje się losami polskiego podziemia w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu oraz opozycji antykomunistycznej na Wileńszczyźnie, a także aparatem represji na Pomorzu po 1945 r. oraz dr hab. Monika Tomkiewicz, która jest autorką monografii poświęconej zbrodni ponarskiej. Obecnie trwają bardzo zaawansowane prace nad drugim wydaniem tej, uważam, bardzo ważnej książki i mam nadzieję, że zostanie ona przetłumaczona kiedyś na język litewski, który uważam, że w

■ S. Michaela Rak i Mirosław Golon Fot. I. Lewandowska

tej sprawie jest najważniejszy, a potem także na angielski, rosyjski czy hebrajski.

Czy w czasie tego pobytu w Wilnie odwiedził Pan Ponary?

Tak. To miejsce tragiczne, gdzie mordowano w okrutny sposób ludność żydowską, Polaków, a także osoby innych narodowości. Stałem przy pomniku polskich ofiar, przy którym znajduje się tabliczka z nr XVIII, tak, jakby była to XVIII stacja drogi krzyżowej. Warto chyba podkreślić, że upamiętnienie, jakie tam dziś się znajduje, to w zasadzie początek badań. Kilkaset nazwisk, podczas gdy ofiar były tysiące, to w zasadzie zaproszenie do ogromnego wysiłku badawczego, by dowiedzieć się o tej zbrodni jak najwięcej. Ten brak solidnych badań, to w dużej mierze skutek okresu komunistycznego. Zauważmy, że wielu zamordowanych w Ponarach Polaków nie pasowało do

sowieckiej narracji. Byli wśród nich kapłani, profesorowie, osoby związane z podziemiem. Również w komunistycznej Polsce rzadko można było spotkać tablice podające konkretne nazwiska ofiar, nawet, gdy sprawcami byli Niemcy. Przykładem może być np. las piasnicki, miejsce kaźni ludności polskiej na Pomorzu, gdzie imienne upamiętnienie pojawiło się zaledwie kilka lat temu. Ta pewnego rodzaju anonimowość jest na pewno wielkim wyzwaniem dla historyków.

Na Wilno patrzy Pan jako turysta czy też jako historyk?

Jestem tutaj teraz turystą, ale jednak z wykształceniem historycznym. Nawet teraz na to podwórko hospicyjne patrzę jako historyk. Kiedy staniemy przy pomniku św. s. Faustyny i spojrzymy do góry, widzimy tragiczny obraz.

12. >>

Z jednej strony jest to arcydzieło architektury sakralnej, a z drugiej – ukazuje cały dramat tych terenów – nie tylko zniszczenia, ale także drut kolczasty więzienia, na który kościół i klasztor zostały przekształcone w czasach sowieckich. Jako Polacy doświadczyliśmy tego dramatu nie raz w naszej historii, bo przecież już wcześniej zaborcy przekształcali nasze świątynie na więzienia czy szpitale psychiatryczne. Ten fragment Wilna, gdzie jesteśmy, nadal nosi bardzo silne ślady sponiewierania w czasach niewoli. Schodząc w dół widzimy przecież kościół Misjonarzy, który już po powstaniu listopadowym został zamieniony na więzienie, w czasach sowieckich był tu szpital, a dopiero teraz, 30 lat po odzyskaniu przez Litwę niepodległości, pojawia się powoli nadzieja, że miejscu temu zostanie przywrócony należyty wygląd. Bardzo wzruszył mnie także cmentarz antokolski. Byłem tam po raz pierwszy i wielkie wrażenie zrobiły na mnie groby polskich żołnierzy, którzy polegli w wojnie polsko-bolszewickiej. Ten polski

Prof. dr hab. Mirosław Tadeusz Golon - dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku. Jest autorem ok. 90 pozycji: książek, monografii w pracach zbiorowych, książki pod współredakcją, ponad 50 artykułów i innych publikacji. Wydał także kilkanaście artykułów i notatek popularyzatorskich. W 2010 odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi za zasługi w dokumentowaniu i upamiętnianiu prawdy o najnowszej historii Polski. W 2020 otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

fragment cmentarza w bardzo symboliczny sposób koresponduje z jego częścią szczególnie ważną dla Litwinów, czyli z grobami ofiar 13 stycznia 1991. Te groby dzieli narodowość, 70 lat historii, a łączy walka z faktycznie tym samym zagrożeniem, z ogromnym barbarzyństwem, które w XX w. stanowiło zagrożenie dla naszej wolności. Wilno to też pamiątka po Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Oczywiście dla mnie to miasto Mickiewicza, przez pewien okres Słowackiego, ale także Lelewela. Dla mnie te więzi są wyjątkowo czytelne również ze względu na tradycje Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, którego podstawy dał wileński Uniwersytet Stefana Batoiego.

Czy miał okazję Pan dostrzec polskie ślady również we współczesnym Wilnie?

Tak, i to w wyjątkowo okazały sposób. Zupełnie przypadkowo byliśmy świadkami wyjątkowego wydarzenia, odtączenia przez polskich maturzystów Wilna poloneza na placu Katedralnym. To będzie moje najpiękniejsze wspomnienie z tego pobytu – zobaczyć tak piękną uroczystość przed tą piękną, polsko-litewską katedrą, która niesie w sobie tak wiele z naszej historii. Ci młodzi ludzie to przecież wielka nadzieja nie tylko Polaków na Litwie, ale także całej Litwy.

TVP
WILNO

Wilno przypomina o Rzeczypospolitej Obojga Narodów Fot. Marian Paluszkiewicz

Żołnierze z nowymi uprawnieniami na granicy

Antoni Radczenko

W ostatnim czasie potok nielegalnych migrantów przez litewsko-białoruską granicę zmniejszył się.

Tym niemniej rząd podjął odpowiednie decyzje, aby lepiej zapanować nad sytuacją. Teraz funkcjonariuszy Straży Granicznej mają wspomagać żołnierze, którzy otrzymają dodatkowe uprawnienia.

Ze względu na sytuację ekstremalną wprowadzoną z powodu kryzysu migracyjnego rząd Litwy zaaprobował propozycje rządowej Komisji ds. Sytuacji Ekstremalnej, aby przyznać wojsku dodatkowe uprawnienia. Zgodnie z projektem żołnierze podczas patrolowania terenów przygranicznych z Białorusią będą mogli wydawać polecenia osobom fizycznym oraz prawnym. Będą mogli ścigać i zatrzymywać osoby, które nie będą słuchały poleceń wydanych przez wojskowych. Poza tym żołnierze będą mogli przeszukiwać samochody osobowe oraz ciężarowe. Nowe uprawnienia dla wojska mogą być przyznawane na maksymalny okres trzech miesięcy, ale termin może zostać przedłużony.

Projekt rządu zaaprobował prezydent Gitanas Nausėda, który podpisał odpowiedni dekret w piątek po południu. Gitanas Nausėda. Podkreślił on, że wprowadzone zmiany są niezbędne do zapanowania nad sytuacją. Dekret prezydenta ma zatwierdzić Sejm na najbliższym posiedzeniu, które odbędzie się we wrześniu.

UTAJNIONA INFORMACJA

Jak w praktyce będzie wyglądała współpraca pomiędzy Strażą Graniczną a wojskiem, na razie trudno powiedzieć, ponieważ szczegóły tej współpracy nie są upubliczniane. – Wojsko już pomaga funkcjonariuszom Straży Granicznej i wspólne patrole od-

W ostatnim czasie potok nielegalnych migrantów przez litewsko-białoruską granicę zmniejszył się

bywają się od co najmniej dwóch tygodni. Taktyczne punkty międzyresortowej współpracy nie będą podane do wiadomości publicznej. Liczba obecnych na granicy żołnierzy również nie jest upubliczniana, aby nie przekazywać informacji dla sąsiednich służb wywiadowczych – poinformował „Kurier Wileński” Rokas Pukinskas, rzecznik prasowy Straży Granicznej.

Zgodnie z przyjętymi na początku miesiąca poprawkami osoby próbujące nielegalnie przekroczyć granicę białorusko-litewską są zwracane z powrotem. Przykładowo w nocy z czwartku na piątek w ten sposób odesłano

19 osób. Dwie osoby wpuszczono na terytorium Litwy, ponieważ miały one podstawy do ubiegania się o azyl.

W związku z zaistniałą sytuacją grupy migrantów z Białorusi teraz próbują przekraczać zewnętrzną granicę UE na Łotwie oraz Polsce. Litwa zaoferowała Łotwie pomoc w walce z nielegalną migracją. „To nie jest tylko kryzys litewski. Źródłem problemu są działania Białorusi przy zewnętrznych granicach Unii Europejskiej. Kiedy sytuacja ustabilizowała się na Litwie, to szlaki nielegalnej migracji przeniosły się na Łotwę oraz do Polski.

14.>>

W obecnej sytuacji musimy trzymać się razem.

Musimy koordynować działania i mówić jednym głosem w imieniu krajów bałtyckich. Nasi eksperci już współpracują z instytucjami łotewskimi konsultując swoich kolegów w kwestiach nielegalnej migracji.

Estonia również obiecała wsparcie” – oświadczyła w piątek minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė, która miała spotkanie zdalne z szefami resortów spraw wewnętrznych Łotwy i Estonii. Estonia od samego początku kryzysu migracyjnego wspomaga Litwę. Jak wyraził się estoński minister Kristian Jaani: „Ochrona estońskiej granicy rozpoczyna się na Litwie”.

PŁOT BEZ POMOCY

Litwa otrzymuje pomoc również ze strony struktur unijnych. W ubiegłym tygodniu Komisja Europejska podjęła decyzję o przeznaczeniu 36,7 mln euro na wsparcie dla Litwy w walce z kryzysem migracyjnym. Środki mają być przekazane na opiekę medyczną, szczepionki, żywność, odzież oraz zestawy higieniczne dla migrantów. Co prawda Komisja Europejska oświadczyła, że chociaż popiera budowę płotu na granicy litewsko-białoruskiej, to raczej dodatkowych środków finansowych na ten projekt nie przeznaczy. Płot ma wynosić 508 kilometrów, jego koszty są szacowane na 152 mln euro. Litwa jest jednak zdeterminowana do budowy, która zostanie sfinansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa. „Konieczne jest zbudowanie silnej i bezpiecznej granicy z Białorusią i to jak najszybciej” – oświadczyła Bilotaitė. Ogrodzenie graniczne ma się składać z dwóch elementów. Pierwszym będą zasieki typu concertina ułożone w trzech poziomach w formie piramidy. Drugim elementem będzie metalowy, czterometrowy płot w kształcie litery Y, na górze którego również zostanie zamontowana concertina. Część ogrodzenia

■ Pograniczników wspomagają żołnierze Wojska Litewskiego

zostanie wkopana w ziemię.

W budowie ogrodzenia Litwę wsparła Ukraina. W ubiegły czwartek władze Ukrainy przekazały naszemu krajowi 38 ton pomocy humanitarnej, która ma pomóc w ochronie jej granicy z Białorusią przed nielegalnymi imigrantami.

ROZMOWA Z SAMORZĄDAMI

Chociaż potok migrantów w ostatnim czasie zmniejszył się, to jednak rozpatrywanie spraw poszczególnych migrantów może przedłużyć się na kilka miesięcy. Przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen w wywiadzie dla platformy bendra.lt oświadczyła, że wraz z jesiennym ochłodzeniem migranci zostaną rozproszeni po samorządach w całym kraju. „Właśnie dlatego rozmawiamy z jednostkami samorządowymi. Czymś oczywistym jest, że obecne decyzje są tymczasowe i sezonowe. Będą musiały zostać skorygowane. W pierwszej kolejności będziemy myśleli, jak mamy pomóc osobom najbardziej nara-

żonym wśród migrantów” – wytłumaczyła polityk.

Obecnie nielegalni migranci są rozmieszczani w obozach tymczasowych w przygranicznych rejonach. Jeden z obozów znajduje się w rejonie solecznickim na poligonie w Rudnikach. Mieszkańcy Rudnik, a wcześniej Dziewieniszek, protestowali przeciwko obozom w ich miejscowościach. Čmilytė-Nielsen oświadczyła, że rozumie motywację mieszkańców, ale sytuacja jest wyjątkowa i cały kraj powinien wykazać solidarność. „Rozumiem merów samorządów. Tym bardziej tych, którzy już teraz odczuwają skutki sytuacji. Rozmawiamy z nimi, aby wyjaśnić, jakiej pomocy ze strony państwa potrzebują. Nazywam to „pakietami motywacyjnymi”, czyli co otrzymuje samorząd, kiedy przyjmuje migrantów lub ich rodziny. Wyrazów dobrej woli również jest wystarczająco. Przy najmniej ja ją dostrzegam, ale rozumiem też strach i niepokój mieszkańców” – oświadczyła polityk. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi: budowanie mostów między ludźmi i państwami

W ramach Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi 7 sierpnia odbył się XIX Festyn Kultury Polskiej „Znad Issy”. Imprezy miały miejsce w rejonach radziwiliskim i kiejdańskim w czterech miejscowościach: Wodoktach, Szczodrobowie, Datnowie i Pacunelach.

Splendoru imprezom dodało przybycie wicekonsul Ambasady RP na Litwie Jolanty Wiśnioch, deputowanego do Parlamentu Europejskiego VII, VIII i IX kadencji, przewodniczącego Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin, prezesa Związku Polaków na Litwie Waldemara Tomaszewskiego, wójta Gminy Kadzidło Dariusza Łukaszewskiego, mera Samorządu Rejonu Radziwiliskiego Vytautasa Simelisa, polskiego wojskowego i polityka, pułkownika dyplomowanego Wojska Polskiego, senatora IV i V kadencji RP, prezesa Koła Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Węgorzewie Wiesława Pietrzaka, przedstawicielki Departamentu Mniejszości RL Eglė Kiuraitė i wielu innych gości.

Uczestników imprezy w Wodoktach witali starosta Szczodrobowa Vidmantas Blužas i Irena Duchowska.

Przy kościele św. Agaty, po powitaniu przemawiali honorowi goście. Myślą przewodnią było „budowanie mostów widzialnych i szczególnie tych niewidzialnych między ludźmi i państwami”. Złożono wiązanek kwiatów w kolorach barw narodowych przy tablicy noblisty Henryka Sienkiewicza oraz przy pomniku Witolda, po czym korowód zespołów i uczestników święta skierował się w kierunku parku dębów, założonego w 2016 r. Odślonięto tablicę upamiętniającą Park dębów przyjaźni litewsko-polskiej, posadzono kolejne dęby.

Następnym miejscem imprez Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi był kościół św. Trójcy w Szczodrobowie. Odbyła się tu msza św. odprawiona przez o. karmelitów Emiliana Władysława Bojko i Vidasa Labanauskasa z Kowna. Podczas mszy Stowarzyszenie Polaków Kiejdan reprezento-

wało poczet sztandarowy na czele z Władysławem Gosztowtem. Po mszy miało miejsce wręczenie Honorowego Obywatelstwa Szczodrobowa dla wójta Gminy Kadzidło Dariusza Łukaszewskiego i Aniołów dobroci dla Kadzidlan: komendanta Gminnego Ochotniczej Straży Pożarnej Zdzisława Parzycha, kapelmistrza Orkiestry Dętej Stanisława Gawrycha, wicedyrektora Szkoły Podstawowej w Kadzidle Michała Bogdańskiego oraz prezesa Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Adama Białobrzeskiego. Po gratulacjach dla nagrodzonych odbył się koncert zespołów i spotkanie integracyjne zebranych w dużym namiocie, gdzie nie tylko miał miejsce solidny poczęstunek, ale i wesoło tańczono pod przygrywkę kapeli z Poniewieża.

17. >>

■ Korowód zespołów i uczestników święta

16. >>

Uczestnicy święta to Reprezentacyjny Chór Oddziału Warmińsko Mazurskiego Stowarzyszenia Wspólnota Polska „Ojczyzna” (Ryszard Zabłotny, Węgorzewo), Trąbka (Stanisław Gawrych, Kadzidło), „Sużanianka” (Margaryta Krzyżewska, Sużany), „Kotwica” (Aleksander Jakubowski, Kowno), Kapela „Nevėžis” (Vytautas Rutkauskas, Danutė Čerkasovienė, Poniewież), „Issa” (Waleria Wansewicz, Kiejdany).

Kolejnym miejscem XIX Festynu Kultury Polskiej „Znad Issy” był Datnów w rejonie kiejdańskim. W kościele Zwiastowania NMP mszę św. w języku polskim celebrowali ojcowie karmelici z Kowna. Po mszy św. odbył się koncert zespołów. Za współpracę przy organizacji imprez podziękowania słało dla Wiesława Pietrzaka z Węgorzewa, Danguolė Špokienė z Datnowa, prezydent klubu „Aktywne kobiety” z Poniewieża Danutė Kriščiūnienė, wieloletniej prezes kowińskiego Oddziału ZPL Franciszki Abramowicz i wielu innych.

Po występie w Datnowie autokar z Węgorzewa spieszył do Pacunel. Koło Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Węgorzewie ze swoim partnerem, Reprezentacyjnym Chórem Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Wspólnoty Polskiej „Ojczyzna”, realizowało projekt „Promocja Warmii i Mazur”. Gospodarzom i Gościom Honorowym wydarzeń zostały wręczone pakiety promocyjne z materiałami promującymi walory przyrodnicze i turystyczne oraz wyroby z regionu, a Chór „Ojczyzna” swoim repertuarem promował kulturę Warmii i Mazur.

Na imprezę do Pacunel przybyli m. in.: poseł na Sejm RL Antanas Čepionis, wicemer Samorządu Rejonu Radziwiliskiego Vytautas Kriščiūnas, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Radziwiliskiego Jolanta Margaitienė, starosta Skėmiai Ingrida Gladkienė, skarbnik Zarządu Krajowego Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna w Suwałkach Danuta Kucmin i wielu innych zaszczytnych gości.

21 lipca w ramach Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi w Kiejdanach odbył się koncert Polskiego Zespołu Pieśni Ziemi Kiejdańskiej

Myślą przewodnią Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi było „budowanie mostów widzialnych i szczególnie tych niewidzialnych między ludźmi i państwami”

„Issa” (kier. Waleria Wansewicz), spotkanie z rodakami z Olsztyna i Poniewieża.

Sponsorzy: Ambasada RP na Litwie, Departament Mniejszości Narodowych przy Rządzie Republiki Litewskiej, Samorząd Rejonu Radziwiliskiego, Oddział ZPL rej. Wileńskiego.

Partnerzy: Parafie: Szczodrobowska i

Datnowska, starostwa Szczodrobowa i Skėmiai, organizacje Społeczności Wiejskich w Wodoktach, Szczodrobowie i Pacunelach, Klub Aktywnych Kobiet w Poniewieżu, Koło Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Węgorzewie.

kiejdany.org
Fot. organizatorzy

Odślonięto tablicę upamiętniającą Park dębów przyjaźni litewsko-polskiej, posadzono kolejne dęby

Radiologia nie stanowi już realnego zagrożenia

Zawód lekarza radiologa jeszcze do niedawna był jednym z najbardziej niebezpiecznych zawodów w medycynie. Teraz należy do najchętniej wybieranych. Jakie zmiany nastąpiły w tej dziedzinie? O tym rozmawiam z dr Aliną Barkauskienė, radiologiem, absolwentką Wydziału Medycznego Uniwersytetu Wileńskiego.

Rozmawiała Brenda Mazur

Dlaczego wybrała pani taką, a nie inną specjalizację?

Po sześciu latach studiów na UW przez rok stażu podstawowego praktykowałam specjalizacje chirurgiczne, terapeutyczne, położnictwo i ginekologię w różnych szpitalach wileńskich. Po ukończeniu mojej pierwszej rezydencji, zdecydowałam wstąpić na staż radiologiczny, który trwał kolejne cztery lata. Jak widać z rachunków, uczyłam się przez jedenaście lat.

Radiologia to gałąź medycyny mocno się rozwijająca i bardzo mnie interesowała i wciągała. Czasami porównuję ją do rozwiązywania skomplikowanych krzyżówek, bo pacjent ma problem, dolegliwości, a zadaniem radiologa jest dostrzec, ustalić, co się stało z pacjentem, gdzie jest problem. Często widzę kilka problemów naraz i trzeba kierować chorego do konkretnych specjalistów. I wszystko musi być dobrze opisane dla lekarza kierującego.

Badania radiologiczne muszą być wysublimowane. Trzeba ocenić zdjęcie bardzo szczegółowo, bo wnioski lekarza radiologa wielokrotnie nakierowują proces diagnostyczny.

Jak wyglądają dziś warunki pracy radiologa?

Radiologia stała się dziś bardzo obszerną specjalizacją, można powiedzieć - małą medycyną. Obejmuje m.in.: radiografię, USG, tomografię komputerową, rezonans magnetyczny. Cały obecny sprzęt opiera się na nowych technolo-

Wszystkim badaniom zaleconym przez lekarzy kierujących należy się poddać, gdyż w ten sposób zapobiegamy ew. chorobom i ich następstwom – mówi radiolog dr Alina Barkauskienė **Fot. archiwum prywatne**

giach, komputeryzacji, przybywa nowoczesnych tomografów i rezonansów. Diagnostowanie i leczenie chorób odbywa się z zastosowaniem izotopów promieniotwórczych, czyli poznajemy zakamarki medycyny nuklearnej i zmienia się profil pracy radiologów. Ostatnio rozwija się pręźnie radiologia interwencyjna (którą stosuje się np. w niszczeniu małych guzów).

Zakres możliwości diagnoz tak się rozszerza, że dzisiaj każdy radiolog pracuje już w węższej podspecjalizacji.

Jak by pani doktor opisała, jak było kiedyś...

Myślę, że w przeszłości przed tomografią komputerową, USG i rezonansem magnetycznym, radiologia była dość ograniczoną specjalizacją.

18.>>

Radiolodzy musieli samodzielnie wykonywać zdjęcia rentgenowskie dość blisko pacjenta, w pobliżu źródła promieniowania rentgenowskiego. Oczywiście byli oni maksymalnie chronieni, od źródła promieni rentgenowskich dzieliły ich ścianki. Pracownicy zawsze nosili dozymetry (przyrządy do pomiaru dawki promieniowania jonizującego czy aktywności promieniotwórczej preparatów), byli okresowo badani pod kątem narażenia.

W dzisiejszych czasach praca radiologa jest dość bezpieczna. Przebywa on zazwyczaj w innym pomieszczeniu podczas wykonywania badań i nie ma kontaktu z promieniowaniem.

W dużych placówkach diagnostycznych radiolodzy wykonujący, a właściwie głównie opisujący tomografie komputerowe i badania rezonansu magnetycznego, nie pracują bezpośrednio w strefie narażenia na promieniowanie jonizujące ani na pole elektromagnetyczne. Większość czasu spędzają przed stacjami opisowymi przy komputerze, oglądając i analizując badanie wykonane przez techników.

Ale i technicy, którzy bezpośrednio wykonują tomografię komputerową, w czasie badania znajdują się w innym pomieszczeniu (zabezpieczonym specjalnymi osłonami ołowianymi), z którego nadzorują jego przebieg. Ich pobyt w polu elektromagnetycznym, konieczny m.in. do odpowiedniego ułożenia pacjenta w aparacie, jest skrócony do minimum.

Nieco inna jest sytuacja z radiologami interwencyjnymi.

A czy badanie USG jest bezpieczne?

Podczas badania USG ani pacjent, ani lekarz nie są napromieniowani.

USG jest nie tylko metodą komplementarną do tradycyjnych technik obrazowania, takich jak rentgen, tomografia komputerowa czy rezonans magnetyczny, ale posiada unikalne własności w porównaniu z wymienionymi metodami obrazowania. Wśród nich należy

podkreślić niejonizacyjny charakter promieniowania ultradźwiękowego. Ultradźwięki są uważane za jedną z najbezpieczniejszych metod badania wykonywaną nawet w ciąży bez szkody dla rozwijającego się płodu. Jest to również bardzo pouczające badanie. Natomiast rezonans magnetyczny nie powinien być wykonywany w czasie ciąży, w pierwszym trymestrze, chyba że istotne wskazania i korzyści z badania przewyższają potencjalne ryzyko. W innych okolicznościach ma on ogromne zalety.

Na czym polega badanie metodą rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej? I jakie choroby wykrywane są tymi metodami diagnostycznymi?

Podczas rezonansu magnetycznego wykorzystuje się pole magnetyczne oraz fale radiowe. Nie stosuje się promieniowania rentgenowskiego, którego często obawiają się pacjenci. Natężenie i energia pola magnetycznego są ściśle kontrolowane, a badanie rezonansem może być po-

wtarzane w krótkim odstępie czasu. Badanie jest bardzo czułe, a tkanki ludzkie mają dobry kontrast. Ponadto każdy obszar czy organ można badać w różnych płaszczyznach. Rezonans magnetyczny jest szczególnie popularny w badaniach ośrodkowego układu nerwowego, tj. mózgu i rdzenia kręgowego, a także w badaniach układu mięśniowo-szkieletowego, gdzie informatywność innych badań jest ograniczona.

Tomografia komputerowa bada określony obszar ciała za pomocą promieniowania jonizującego. Dlatego to badanie nie powinno być nadużywane.

Istnieje wiele chorób, w których rezonans magnetyczny uzupełnia badanie tomografii komputerowej i odwrotnie, ponieważ każda z nich dostarcza własnych dodatkowych informacji, co pomaga w dokładniejszym zdiagnozowaniu pacjenta.

Czy pacjent musi się jakoś szczególnie przygotowywać do badań radiologicznych?

20. >>

Do pojedynczego prześwietlenia rentgenowskiego wykorzystuje się bardzo małe ilości szkodliwych promieni X, tak więc nie trzeba się go obawiać

Fot. freepik.com

Połowiczne poparcie dla obowiązkowych szczepień

Połowa mieszkańców Litwy nie poparłaby obowiązkowych szczepień przeciw COVID-19, wynika z opublikowanych w piątek, 13 sierpnia, danych sondażu przeprowadzonego przez spółkę badania opinii publicznej Vilmorus. Na pytanie, czy szczepienia przeciw koronawirusowi powinny być obowiązkowe, 50,3 proc. odpowiedziało „nie” lub „raczej nie”, natomiast inicjatywę tę poparłoby 42 proc. indagowanych, zdania na ten temat nie miało 7,7 proc. uczestników sondażu.

Wśród osób z wyższym wykształceniem obowiązkowe szczepienia popiera 51,2 proc. respondentów, nie popiera – 43,8 proc. Wśród osób z wykształceniem średnim, pomaaturalnym i średnim zawodowym za obowiązkowym szczepieniem opowiedziało się 37,7 proc., przeciwko – 53,3 proc.

W grupie osób o dochodach poniżej 300 euro na członka rodziny 56,8 proc. było przeciwko obowiązkowym szczepieniom przeciw COVID-19, w grupie o dochodach na poziomie 301-400 euro liczba zwolenników i przeciwników była jednakowa – po 43,2 proc., w grupie o wyższych dochodach – na poziomie 401-600 euro na członka rodziny – 51,8 proc. było przeciwko obowiązkowym szczepieniom. Wśród osób o dochodach powyżej 600 euro na członka rodziny 49,1 proc. poparłoby obowiązkowe szczepienia, przeciwko byłoby 46,2 proc. Obowiązkowe szczepienia w większej mierze popierają osoby starsze. W grupie respondentów do 29 lat 58,4 proc. jest przeciwko obowiązkowym szczepieniom, w grupie wiekowej od 30 do 39 lat takiego zdania było 56,8 proc.

Wilnoteka.lt
Fot. Pixabay.com

19. >>

Przygotowanie do badania radiologicznego może być zróżnicowane.

Pacjent jest zazwyczaj informowany o tym przez lekarza kierującego. Jako przykład przytoczę USG jamy brzusznej. Jeśli pacjent przyjdzie przed badaniem po dobrym jedzeniu, zawartość żołądka i powietrze w przewodzie pokarmowym mogą zablokować inne narządy i wtedy radiolog nie będzie w stanie ocenić ich prawidłowo. Niektóre badania nie wymagają żadnego przygotowania.

Badanie radiologiczne przyczynia się do zdiagnozowania gruźlicy. Choć wydawało się, że ta choroba została już definitywnie pokonana, od pewnego czasu rośnie liczba zachorowań.

Gruźlica pozostaje jednym z głównych problemów zdrowia publicznego. Częstość występowania na Litwie była wysoka, jedna z najwyższych w Europie. Więcej przypadków zarejestrowano tylko w Rumunii. Ostatnie wieści donoszą, że sytuacja się normuje, spo-

walnia i mam nadzieję, że ta choroba zostanie opanowana.

Chorzy jednak muszą podchodzić do leczenia poważnie. Wielu pacjentów nie ma motywacji, jest nieodpowiedzialna społecznie, przerywa rozpoczęte leczenie i rozsiewa prątki gruźlicy w naszym środowisku. W ten sposób zarażają się ci ludzie, którzy mają słaby układ odpornościowy. Głównym źródłem zakażenia jest osoba z otwartą postacią gruźlicy płuc, patogeny rozprzestrzeniają się w powietrzu podczas rozmowy, kaszlu czy kichania.

Często odnosi się wrażenie, że ludzie nadal boją się prześwietlenia rentgenowskiego?

Należy pamiętać, że do pojedynczego prześwietlenia wykorzystuje się bardzo małe ilości szkodliwych promieni X, tak więc nie trzeba się go obawiać, jeśli jest ważny powód, aby go wykonać.

Wszystkim badaniom zaleconym przez lekarzy kierujących należy się poddać, gdyż w ten sposób zapobiegamy ew. chorobom i ich następstwom. ■

Podczas badania rezonansem magnetycznym każdy obszar ciała czy organ można badać w różnych płaszczyznach Fot. pixabay.com

Koncert „Wileńszczyzny” w Gdyni

W piątek, 6 sierpnia, w Gdyni odbył się piękny koncert Polskiego Reprezentacyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna” z okazji Jubileuszu 40- lecia.

Teatr Miejski im. W. Gombrowicza był wypełniony miłośnikami zespołu, który zaprezentował wiązanekę pieśni Wileńszczyzny i widowisko Noc Świętojańska.

Program został entuzjastycznie przyjęty przez widzów. Odśpiewanie na stojąco hymnu Wileńszczyzny „Ukochana moja ziemio” J. Mincewicza i wspólne zdjęcie zakończyło koncert. Prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Józef Szylejko podziękował zespołowi „Wileńszczyzna” za piękny koncert. Podziękowania przekazali również: prezes Oddziału Pomorskiego Bożena Kisiel i Dyrektor Centrum Szkolenia Ustawicznego i Zawodowego Nr 3 Barbara Latocha, którzy wręczyli również upominki dla zespołu.

Prezes Rodziny Ponarskiej Maria Wieloch wraz z wiceprezsem Przemysławem Namsółkiem wręczyli kierownicze zespołu dr Natalii Sosnowskiej wiązanekę kwiatów.

Na zakończenie Prezes Zarządu Głównego Józef Szylejko podziękował w imieniu współorganizatora koncertu, Zarządu Głównego

Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji koncertu: Prezydentowi Miasta Gdyni dr. Wojciechowi Szczurkowi, Naczelnik Wydziału Kultury Mai Wagner, Dyrektorowi Teatru Miejskiego im. W. Gombrowicza Wojciechowi Zielińskiemu, wicenaczelnikowi Wydziału Kultury Łukaszowi Cichowskiemu i szczególnie gorąco prowadzącemu koncert i muzycznemu opiekunowi zespołu Krzysztofowi

Dąbrowskiemu. Prezes Szylejko przekazał również podziękowania sponsorom: prezesowi firmy VBW CLIMA Bogusławowi Witkowskiemu, prezesowi firmy ŁĄCZPOL Józefowi Poltrokowi, prezesowi Spółdzielczego Instytutu Naukowego Jarosławowi Biereckiemu i dyrektorowi Muzeum Marynarki Wojennej Tomaszowi Miegoniowi. Organizatorami Koncertu byli: Miasto Gdynia, Konsulat Kultury i Teatr Miejski. ■

Józef Szylejko

KSIĘGARNIA ELEPHAS

ul. Naugarduko 76
(Dom Kultury Polskiej)

+370 630 59985
info@elephas.lt
www.elephas.lt

Książki, czasopisma, słowniki, encyklopedie. Muzyka, filmy i programy multimedialne. Prenumerata czasopism polskich z możliwością odbioru w księgarni. Karnety, zaproszenia i pocztówki w języku polskim. Zabawne gadżety z polskimi napisami, gry planszowe i edukacyjne.
PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA

Godziny pracy: Pn - Pt 10:00 - 18:00; So 10:00 - 16:00

Koncert Wileńszczyzny w Teatrze Miejskim im. W. Gombrowicza został entuzjastycznie przyjęty przez widzów
Fot. Andrzej Matulewicz

W Chinach stworzono rewolucyjne szkło

Naukowcy z Chin stworzyli nowy rodzaj szkła, które jest twardsze od diamentu. Może mieć ono zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu. Produkt jest obecnie nazywany AM-III, ale nazwa ta może się jeszcze zmienić. Szkło ma żółtawy odcień i jest wykonane wyłącznie z węgla. W skali twardości Vickersa, AM-III ma twardość na poziomie 113 GPa. Dla porównania, twardość naturalnego diamentu wynosi 50-70 GPa, podczas gdy sztuczne diamenty mogą osiągnąć twardość 100 GPa. Nowy rodzaj szkła ma potencjalne zastosowanie w kilku gałęziach przemysłu, mimo że od masowej produkcji dzieli go całe dekady. Materiał ten mógłby zostać wykorzystany do stworzenia kuloodpornego szkła, które byłoby 20-100 razy wytrzymałsze niż obecnie stosowane materiały.

Wulkan Etna urósł o 37 metrów

Znajdujący się na Sycylii wulkan Etna, najwyższy w Europie, urósł o 37 metrów. To rezultat zanotowanych w tym roku około 50 epizodów jego dużej aktywności, w trakcie których skumulowała się tam warstwa produktów wybuchu wulkanicznego i lawy. Nagromadzenie się tego materiału na stożku najnowszego krateru południowo-wschodniego doprowadziło do tego, że wyraźnie zmienił się kształt wulkanu. To w rejonie tego krateru skoncentrowała się zwiększona i bardzo spektakularna aktywność Etny, notowana od 16 lutego. W jej efekcie wysokość wulkanu wzrosła do 3357 metrów.

Str. przygotował
Witold Janczys
Fot. gnuckx/CC0 1.0

Uprawa roślin na Księżycu dla przyszłych misji

Japońscy naukowcy chcą opracować technikę uprawy roślin na Księżycu, by zapewnić wyżywienie dla przyszłych misji badawczych. Ich odkrycia mają się też przydać na Ziemi w związku z pustynnieniem i zmianami klimatu – podała agencja Kyodo.

Badacze będą poszukiwali potencjalnego źródła pożywienia dla astronautów, którzy prawdopodobnie będą się w przyszłości zatrzymywać na Księżycu na dłuższe okresy **Fot. gameraboy / CC BY-NC 2.0**

Projekt badawczy może ruszyć w marcu 2022 roku i będzie finansowany przez rząd Japonii. Wezmą w nim udział naukowcy z japońskiej agencji kosmicznej JAXA oraz prywatne firmy działające w branży spożywczej i technologicznej – pisze Kyodo, powołując się na anonimowe źródła zapoznane z tymi planami.

Badacze będą poszukiwali potencjalnego źródła pożywienia dla astronautów, którzy prawdopodobnie będą się w przyszłości zatrzymywać na Księżycu na dłuższe okresy. W przypadku dużej liczby astronautów stałe dostarczanie żywności z Ziemi byłoby niepraktyczne.

Celem projektu jest opracowanie technik uprawy wewnątrz

pomieszczeń, która mogłaby być zastosowana w warunkach księżycowych: przy temperaturze na zewnątrz sięgającej minus 100 stopni Celsjusza, braku wody i powietrza potrzebnego roślinom. Te technologie mają być przydatne również w rolnictwie na Ziemi.

Naukowcy spróbują też ustalić, w jaki sposób zachować dobry stan zdrowia psychicznego i fizycznego, przebywając w zamkniętych przestrzeniach przez długi czas – podała japońska agencja.

Badania rozpoczną się w Japonii, a później mogą być przeniesione w inne miejsce, w którym warunki bardziej przypominają księżycowe, na przykład na Antarktydę – przekazały źródła. ■

Plany elektromobilności Amerykanów

Amerykanie chcą do 2030 roku znacząco zwiększyć udział samochodów elektrycznych. Plany zakładają 50 procentowy udział nowych aut z napędem bezemisyjnym.

Oprócz samochodów elektrycznych na baterie i pojazdów na ogniw paliwowe oznacza to również wzrost hybrydy typu plug-in. Po oświadczeniu Białego Domu amerykańscy producenci samochodów ogłosili, że do 2030 r. będą dążyć do osiągnięcia 40-50 proc. udziału modeli elektrycznych w swoich portfolio. Wezwali również do utworzenia państwowych programów motywacyjnych i rozbudowy infrastruktury ładowania.

Cele są ambitne. Co prawda Europa z zakazem silników spalinowych od 2035 roku podwyższyła ekologiczną poprzeczkę jeszcze wyżej, ale Amerykanie mogą mieć w realizacji tych planów nieco trudniejszą drogę. Pamiętać trzeba, że w 2020 r. udział e-samochodów w USA wyniósł poniżej 2 procent, plus podobny udział hybryd plug-in. Na 2025 r. prognozy zakładały udział elektryków na poziomie około 10 procent. Umiarkowana sprzedaż e-aut w porównaniu z

Chinami i Europą ma również związek ze słabością rodzimego przemysłu w dziedzinie elektromobilności.

Tesla, lider rynku samochodów elektrycznych pochodzi co prawda z USA, ale reszta krajowego przemysłu pozostaje w tyle. GM z modelami Volt i Bolt wprowadziło na rynek dwa pierwsze pojazdy elektryczne, ale od tego czasu zmniejszyło tempo innowacji. Co prawda będzie w ofercie elektryczny GMC Hummer, ale to niszka, a nie kierunek. Ford chce niedługo zelektryfikować pick-upa F-150 oraz Transita, Jeep również planuje wyposażyć swoje SUV-y w akumulator. Jest też sporo do nadrobienia w temacie sieci ładowania. Obecnie w USA dostępnych jest około 40 000 publicznych stacji ładowania – mniej więcej tyle samo, co... w Niemczech.

Rząd USA chce ponownie ostryżać przepisy dotyczące emisji spalin i zużycia paliwa dla nowych samochodów z napędem konwencjonalnym, które zostały złagodzone za prezydentury Trumpa. Do 2030 r. planowane jest zmniejszenie szkodliwych dla klimatu emisji spalin o 60 procent. ■

Amerykańscy producenci samochodów ogłosili, że do 2030 r. będą dążyć do osiągnięcia 40-50 proc. udziału modeli elektrycznych w swoich portfolio
Fot. jurvetson / CC BY 2.0

Porsche pozwane w USA w sprawie starej afery

Chodzi o aferę wokół emisji silników wysokoprężnych, jaka wybuchła w 2015 roku. Skargę przeciw Porsche oraz byłym członkom zarządu koncernu wniesiono do sądu stanu Nowy Jork w kwietniu. Firma, która posiada 31,4 proc. akcji Volkswagena, nie ujawniła tożsamości osób skarżących. Pozew ten jest kolejną odsłoną afery „dieselgate”, która wybuchła w 2015 roku, gdy Volkswagen przyznał się do manipulowania pomiarem spalin w samochodach z silnikami Diesla. Skandal ten kosztował już koncern samochodowy ponad 32 mld euro wydanych na kary, odszkodowania oraz obsługę prawną procesów.

Roboty zastąpią kierowców testowych

Ford wprowadził obecnie dwa roboty-kierowców testowych, nazwane przez zespół pracowników Shelby i Miles. Zastąpią one ludzi podczas testów w warunkach wysokogórskich, gdzie kluczowym wymogiem może być wielokrotne, bliskie perfekcji powtarzanie próby. Każdy robot zastępujący kierowcę testowego jest w stanie pracować w temperaturach od -40°C do +80°C, jak również na ekstremalnych wysokościach i może zostać zaprogramowany do prowadzenia w różnych stylach jazdy. Nogi robota „kierowcy testowego” sięgają do pedałów gazu, hamulca i sprzęgła, jedna ręka służy do zmiany biegów, a druga do uruchamiania i wyłączania silnika.

Str. przygotował
Witold Janczys
Fot. www.twin-loc.fr/
CC BY-SA 2.0

Dzieńdoberek!

Nikt nie chce, żeby deszcz popsuł nam plany na ostatnie wakacyjne dni: kąpiel nad jeziorem, wycieczkę, spacer. Ale takie są uroki naszego klimatu. Początkowo brakowało nam słońca i ciepła, a teraz wręcz za dużo! Wydaje mi się, że to nawet dobrze, gdyż smutno by było tak ciągle w słońcu się smażyć.

Deszczu również potrzeba – oby z umiarem i bez przesady! Skąd mamy wiedzieć, że pogoda może zmienić się na deszczową? Wystarczy spojrzeć w niebo i otaczającą przyrodę! Rolnicy już od kilku dni z niecierpliwością spoglądają w niebo.

Pogodowe przepowiednie Będzie lato...

- Kiedy niebo ma biały odcień (znak, że w powietrzu nazbierało się dużo wilgoci) – w ciągu najbliższych 12 godzin pogoda się załamie.
- Kiedy zachodzące słońce nie chowa się za czysty horyzont, lecz za warstwę ciemnych chmur, wkrótce nadejdzie pogorszenie pogody.
- Deszcz zwiastują nienaturalne powiększenie się tarczy słonecznej i jej krwistoczerwony kolor oraz podobna barwa zorzy na wieczornym niebie.
- Kiedy pogoda ma się pogorszyć, poprzedniego dnia wieczorem zmrok zapada wolno i zaczyna wiać silniejszy wiatr, temperatura powietrza zaś lekko rośnie. Mieszkający w pobliżu linii kolejowej czy

szosy w tym czasie lepiej słyszają przejeżdżające pociągi czy samochody.

- Silne migotanie gwiazd oraz obecność rudej poświaty, tzw. lisiej czapy wokół księżyca, a także jego nienaturalna wielkość i wrażenie bliskości zwiastują nadejście deszczu.
- Deszczu można się spodziewać szczególnie wówczas, jeśli noc jest tak ciepła, że nie różni się temperaturą od dnia.
- Ogromna, czerwona tarcza słoneczna rankiem, a także brak rosy na trawie mówią o zbliżających się opadach. To samo zwiastują również trzaski w odbiornikach radiowych (pogorszenie odbioru).
- Ostrzeżeniem przed zbliżającymi się deszczami w górach jest wspaniała widoczność.

O zmianie pogody na gorszą mówi też zachowanie zwierząt:

* jaskółki latają nisko (to wilgoć w powietrzu zmusiła do niższych lotów owady, stanowiące ich pokarm);

* rankiem pszczoły opuszczają ule pojedynczo, a już koło południa gromadnie do nich wracają;

* bociany spacerują po polach, a nie po podmokłych łąkach;

* mieszkańcy wsi twierdzą, że zawsze przed deszczem kury kąpią się w piasku, a koguty pieją wieczorem.

**W którą ramkę najchętniej włożylibyście pamiątkowe zdjęcie z wakacji?
Wybierzcie jedną z opisanych i przeczytajcie kilka słów o sobie,
a potem przetestujcie swojego Kumpla. Ramka prawdę Ci powie...**

Ramka z rybkami

Lubisz: poznawać ludzi, ale jesteś trochę nieśmiały.

Tęsknisz za: szumem morza, którego masz szansę słuchać tak rzadko.

Masz nadzieję, że: znajdziesz przyjaciela na całe życie, z którym będziesz siedzieć w jednej ławce.

Ramka z siodłem

Lubisz: przygody i trudne zadania. O znajomość z Tobą stara się wiele osób.

Tęsknisz za: wielką przygodą, która Cię jeszcze nie spotkała.

Masz nadzieję, że: znajdziesz czas nie tylko na naukę, ale i zabawę na podwórku.

Ramka ze słonecznikami

Lubisz: opiekować się zwierzakami i małymi dziećmi. Nie przepadasz za pożyczaniem swoich ciuchów.

Tęsknisz za: babcią i jej miłymi pochwałami.

Masz nadzieję, że: nikt Cię nie zawiedzie i nie oszuka.

Ramka z ubraniem

Lubisz: zaskakiwać wszystkich swoim zacho-

waniem. Jesteś odważny i masz swoje zdanie, którego potrafisz bronić.

Tęsknisz za: przyjacielem, który mówi, kiedy słuchasz, a milczy, kiedy Ty mówisz.

Masz nadzieję, że: rodzice zechcą wysłuchać Twoich problemów.

Ramka z kaczorami

Lubisz: święty spokój. Twoi znajomi uważają, że jesteś trochę dziecinny, ale wcale się tego nie wstydzisz, bo jest Ci z tym bardzo dobrze.

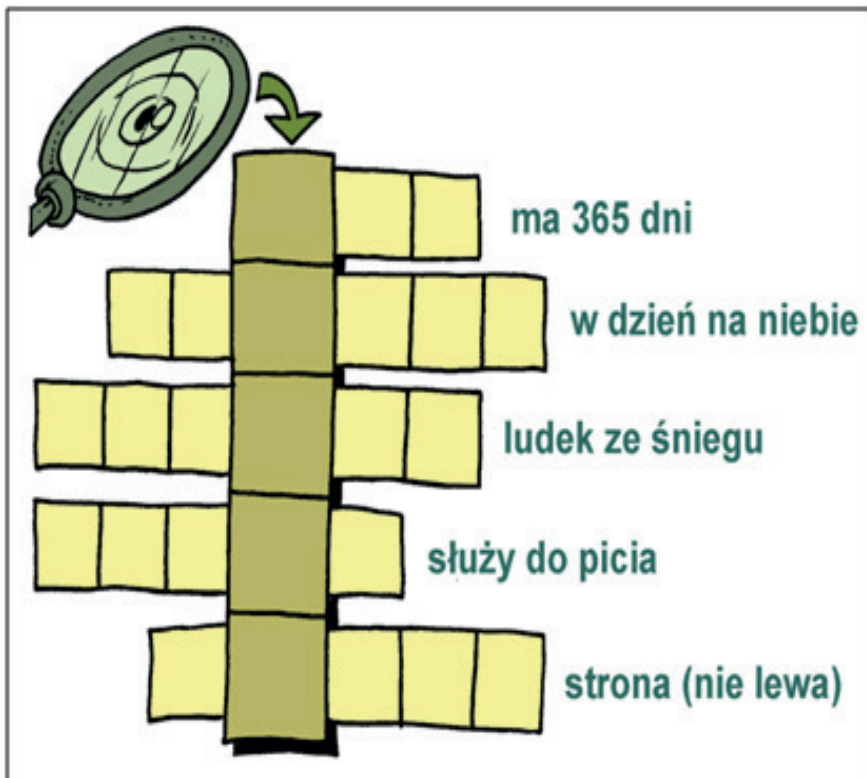
Tęsknisz za: przedszkolnymi zabawami w teatrzyk, dom, szkołę.

Masz nadzieję, że: mama zgodzi się, żeby odwiedzał Cię kolega z podwórka.

A może macie pomysł na inną, piękną ramkę do swojego zdjęcia z wakacji?

KRZYŻÓWKA

WIELKI MATEMATYK

Troje przyjaciół po południu siedzi sobie na podwórku. Nagle zjawia się czwarty ich kolega i oznajmia:

- Dostałem od mamy 10 cukierków, po 7 dla każdego z nas.

Jeden z kolegów z niedowierzaniem i zdziwieniem pokręcił głową:

- Stasiu, coś tu się nie zgadza. Mama dała ci 10 cukierków, więc jak to możliwe, żeby każdy z nas miał dostać 7?

- Nie wiem, ale ja swoje 7 cukierków już zjadłem - odpowiedział pośpiesznie Stasiu.

LETNIE ZAGADKI

• Nad rzeką lub nad morzem,
przez letnie miesiące,
chroni naszą głowę,
przed gorącym słońcem.

• Może być niebieskie, szare lub zielone. Bywa spokojne lub bardzo wzburzone. Kiedy jego brzegiem ludzie spacerują, jego małe fale stopy ich całują.

Sztuczna inteligencja pomaga w opiece nad psami

Jeden z portugalskich startupów rozwija projekt skrzynki na żywność dla psów, która informuje właściciela czworonoga o prawidłowym żywieniu zwierzęcia. Dzięki modelowi sztucznej inteligencji urządzenie pomaga lepiej dbać o zdrowie czworonoga. Skrzynka na żywność została skonfigurowana z systemem sztucznej inteligencji oraz smartfonem właściciela zwierzęcia. Pan jest informowany przez aplikację na bieżąco o zapotrzebowaniu na żywność swojego pupila, a także czuwa nad prawidłową dietą zwierzęcia. Urządzenie jest w stanie ostrzec właściciela m.in. przed otyłością czworonoga, a także przypomina mu o wizytach u weterynarza.

Fot. pixabay.com

Praca dla „poławiaczy” zorzy polarnej

To prawdziwa gratka dla miłośników fotografii, którzy nie boją się surowego klimatu Islandii. Hotel Ranga poszukuje pierwszego, oficjalnego „poławiacza zorzy polarnej”, a dokładniej fotografa na pełny etat, który przez miesiąc będzie fotografował zorzę polarną na Islandii. W zamian hotel oferuje zakwaterowanie i przeloty. Brzmi jak wymarzona praca? Jak dowiadujemy się z ogłoszenia zamieszczonego na stronie hotelu, poławiacz zorzy, a dokładniej pełnoetatowy fotograf, miałby stawić się na Islandii między wrześniem a październikiem. Do jego zadań należeć będzie dokumentowanie niezwykłego zjawiska, jakim jest zorza polarna, a wykonane zdjęcia posłużą m.in. do uzupełnienia fotograficznego portfolio hotelu na Instagramie. Aby mieć szansę na zdobycie roli poławiacza zorzy, kandydaci muszą oczywiście posiadać doświadczenie w fotografii, muszą również być aktywni w mediach społecznościowych.

Zniżka dla zaszczepionych

Restauracje, hotele, a także m.in. domy weselne w Japonii zaczęły oferować zniżki klientom, którzy są w pełni zaszczepieni przeciw COVID-19. To działanie, które ma pomóc w ożywieniu gospodarki, która spowolniła w czasie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 – informuje agencja Kyodo. – Chcę, aby wszystko wróciło do czasów przedpandemicznych tak szybko, jak to możliwe – mówił 54-letni Toshiyuki Fujimura, zastępca menadżera restauracji w Nagoi. Z kolei Unzen Onsen Azumaen, hotel w prefekturze Nagasaki rozprawdza kupony, które osoby zaszczepione mogą wykorzystać w znajdujących się na terenie hotelu sklepach.

Fot. pixabay.com

Fotomigawka

Wieczór panieński to dobra zabawa dla przyszłej Panny Młodej i mile spędzony czas w gronie najbliższych koleżanek Fot. M. P.

Łukaszenka postawi pomnik Stalinowi

Białoruski dyktator zapowiedział wzniesienie w swoim kraju pomnika Józefa Stalina w ramach wdzięczności „za przyłączenie zachodniej Białorusi do sowieckiej BSRR 17 września 1939 r.”.

– To wyraźny sygnał, że Łukaszenka zrywa ze wszystkimi symptomami niezależności białoruskiej, których w rzeczywistości nigdy nie szanował i nie pielęgnował – mówi „Codziennej” prezes Fundacji Solidarności Międzynarodowej Rafał Dzięciołowski.

Jak informowaliśmy na łamach „Codziennej”, blisko połowa obywateli Rosji przychylnie odnosi się do postawienia pomnika Józefowi Stalinowi, jednemu z największych zbrodniarzy w historii świata. Z najnowszych badań ośrodka opinii publicznej Centrum Lewady wynika, że w Rosji w ciągu ostatnich 10 lat prawie dwukrotnie wzrosła liczba osób popierających ideę postawienia pomnika zbrodniarzowi. Taki pomysł popiera 48 proc. badanych. Przeciwnych jest tylko 20 proc. obywateli. Ponadto aż 60 proc. ankietowanych zareagowało pozytywnie na pomysł budowy muzeum Stalina. Przeciwnych było 30 proc. ankietowanych.

Sympatie do Stalina wzrastają także poza granicami Rosji. Białoruski dyktator Alaksandr Łukaszenka podczas konferencji prasowej dla reżimowych mediów zapowiedział postawienie pomnika Stalinowi na Białorusi. Łukaszenka mówił o tym w kontekście ustanowionego przez siebie nowego święta – Dnia Jedności Narodowej, wyznaczonego na 17 września. Zdaniem dyktatora za przyłączenie Zachodniej Białorusi do Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej obywatele powinni wyrazić wdzięczność Stalinowi. – To nie my wyznaczaliśmy ten dzień. To Józef Stalin, któremu należy za to postawić gdzieś pomnik, rozwiązał bardzo klarownie ten problem jeszcze przed wojną. Wszystko dzięki niemu. Więc nie krzyczcie na nas. Na

Ukrainę kierujcie uwagę. Zachodnia Ukraina została zjednoczona z główną jej częścią. To będzie rzeczywistość święto. Gdyby nie było tego dnia, ten kraj by nie istniał – stwierdził Łukaszenka.

– To kolejny dowód na to, jak bardzo Łukaszenka wiąże Białoruś z putinowską Rosją, która na imperium Stalina opiera państwowotwórczy mit współczesnej Rosji – powiedział „Codziennej” Rafał Dzięciołowski, prezes Fundacji Solidarności Międzynarodowej. Jak dodał, to także wyraźny sygnał, że Łukaszenka zrywa ze wszystkimi symptomami niezależności białoruskiej, których w rzeczywistości nigdy nie szanował i nie pielęgnował. – Pokazuje to, że Łukaszenka ostatecznie grzebie białoruskość, która byłaby oderwana od rosyjskości i imperium rosyjskiego. Do tego dochodzi gest, który określiłbym jako wiernopoddancy stosunek do Putina, czyli pokazanie, że Łukaszenka zaprzepaszcza jaką-

kolwiek szansę na porozumienie z Zachodem – wskazuje Dzięciołowski. – Odrodzony kult Stalina to uznanie zniszczenia Polski w 1939 r. za akt usprawiedliwiony, zasadny i godny pamięci. Na zniszczeniu państwowości polskiej Łukaszenka buduje tożsamość współczesnej Białorusi. Co więcej, również na stalinowskich zbrodniach – powiedział prezes FSM.

Zdaniem Rafała Dzięciołowskiego w oficjalnej narracji Białoruś zostaje wtopiona w „ruski mir”, który tworzy Władimir Putin. – Łukaszenka robi to w pełni świadomie, żywiąc przekonanie, że będzie po prostu namiestnikiem Białorusi, tak naprawdę prowincji imperium Putina. Dla nas sytuacja jest o tyle korzystna, że jest jednoznaczna. Nie możemy dać się nabrać na gesty przyjaźni, na deklaracje gotowości do dialogu, na rzekomo prozachodnie sympatie Łukaszenki. Gwarantem jego władzy jest Putin – zakończył Dzięciołowski. ■

Albicla.com/BeataMankowska

Zdaniem dyktatora za przyłączenie Zachodniej Białorusi do Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej obywatele powinni wyrazić wdzięczność Stalinowi **Fot. Reuters**

Placówka godna patrona

Anna Krajkowska
„Gazeta Polska Codziennie“

Niesamowicie trudno jest zaprojektować muzeum poświęcone postaci historycznej tak, by było ono ciekawe zarówno dla starszych, jak i dla młodszych. Ta sztuka celująco udała się autorom stałej ekspozycji w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Dzięki wyjątkowym eksponatom, znakomitej narracji i genialnym audioprzewodnikom nawet wychowane w epoce internetu dzieci podróż przez życie Marszałka odbywają z zapartym tchem.

W niedzielę celebrowaliśmy 101. rocznicę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej, a zarazem Święto Wojska Polskiego. Uroczystości z tej okazji odbywały się w całym kraju, również w podwarszawskim Sulejówku, gdzie znajduje się Muzeum Józefa Piłsudskiego, wybitnego wodza, ojca niepodległości. W ten weekend na terenie placówki można było skorzystać z warsztatów rodzinnych, uczestniczyć w koncercie i spacerze historycznym oraz zobaczyć prezentację 1 Brygady Pancerniej im. gen. Tadeusza Kościuszki. To była również znakomita okazja do zwiedzenia otwartej dokładnie rok temu stałej ekspozycji poświęconej Piłsudskiemu. Rewelacja!

Tę wystawę ogląda się jak dobry film. Najlepszym detektorem są młodzi widzowie. Czy wyobrażają sobie Państwo, że w gronie kilkudziesięciu dzieci zwiedzających wystawę nie widziałam ani jednego, które by się nudziło? Co takiego jest w tym muzeum, że potrafi przez dwie, trzy godziny utrzymać uwagę widzów – zarówno młodszych, jak i starszych?

Na ten sukces składa się wiele elementów. Zacznę od projektu. Na wystawę idzie się długimi korytarzami (można też zjechać windą, ale polecam ten pierwszy sposób). To przejście jest niczym wehikuł czasu, który przenosi nas do XIX w., do domu urodzenia Ziuka. Dalej przemierza się labirynty i sale, które odkrywają życie Piłsudskiego, ale też kreślą sytuację i najważniejsze wydarzenia z ówczesnej historii naszej ojczyzny. W każdym pomieszczeniu coś się dzieje. Co ciekawe, nie ma tam mnóstwa multimediiów. Wystarczy dobra scenografia i mistrzowskie wyeksponowanie pamiątek, żeby wystawa była atrakcyjna dla oka. Przekazywane informacje są krótkie i treściwe, tak że chce się je czytać. Są też elementy, których można dotknąć – co jest szczególnie istotne dla młodych zwiedzających. Dla nich też przygotowano na muzealnej trasie specjalne zadania do wykonania. Jedne są łatwe, inne sprawią trochę trudności,

ale pomocni mogą być wtedy rodzice i dziadkowie. Bez obaw! Audioprzewodniki, które dostaje się przy wejściu na wystawę, wszystko objaśniają. Przede wszystkim cudownie oprowadzają po ekspozycji. Do wyboru są dwie opcje: standardowa (w językach polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim i z audiodeskrypcją oraz w polskim języku migowym) oraz wersja rodzinna. Ta druga ma kilku narratorów i słucha się jej z ogromną przyjemnością.

Cały styl prowadzenia narracji na wystawie pokazuje nam Piłsudskiego jako człowieka z krwi i kości, kogoś bliskiego. Na trasie zaakcentowane zostały jego myśli, wartości, którymi się kierował. Poprzez postać Marszałka poznajemy też historię naszej ojczyzny – jej trudne i radosne momenty. Zdecydowanie warto wybrać się do Sulejówka całą rodziną – czegoś się dowiedzieć i przeżyć fascynującą przygodę z Ziukiem. Po zwiedzeniu stałej ekspozycji można zjeść obiad w muzealnej restauracji (smaczny i w przystępnej cenie), a w weekendy jeszcze pójść z przewodnikiem do ogrodu przy Milusinie, gdzie czas jakby się zatrzymał. Muzeum jest czynne w środę i czwartek w godz. 10–17 i od piątku do niedzieli w godz. 10–19 (w poniedziałek i wtorek nieczynne). ■

	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.25, 23.05	Polonia 24
7.50	Rusz się człowieku
8.05	Zdrowa rodzina dzień zaczyna
8.15	Powroty
8.35	Wielcy Polacy, wielkie historie
9.30	Halo halo!
9.35, 17.30	Domisie
10.00	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.50	W światłach muzyki
11.15	Dzika Polska
11.40	S. Korona królów (230)
12.10	S. Leśniczówka (228)
12.30	Przystanek slow food
13.00	Info Wilno Flesz
13.05	Kresowe wędrówki profesora Niciei
13.30	Przygarnij mnie
14.20	DISCOPOLAND
14.45	Strefa brzmienia
15.05	S. Rodzinka.pl (160)
15.30	Astronarium
15.55	Z pamięci
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	Doręczyciel
17.05	S. Klan (235)
17.55	Halo halo!
18.00	Teleexpress
18.15	Powroty
18.35	Zakochaj się w Polsce
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.25	Flesz historii
19.40	S. M jak miłość (186)
20.30	Wiadomości
21.00	Sport
21.05	S. Korona królów (231)
21.30	S. Leśniczówka (229)
21.55	Dzikie serca
22.45	Pasterz
23.30	Kasta
00.20	Info Wilno
00.35	Studio Wilno

	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30	Wiadomości
7.40	Dzień dobry, Litwo!
8.30	Wiadomości
8.55, 23.45	S. „Prawo i porządek”
9.40	S. „Komisarz Rex”
10.30	S. „Służyć i bronić”
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	Historie rzeczy
13.00	Ciekawe wakacje
13.58	Loteria „Keno Lotto”
14.00	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry, Litwo
15.00	Wiadomości
16.20	S. dok.
16.45	S. „Górski lekarz”
17.30	Wiadomości
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ekspedycja narodowa
19.30	(Nie)emigranci
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Wiadomości Rowerowe
22.00	S. „Genialna przyjaciółka”
23.00	S. „Poradnik rozwodowy dla dziewcząt”
	
6.30	S. „Biały - kolor miłości”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Dwa życia”
11.10	„Zmieniam żonę” show
12.10	S. „Wróżka”
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Zakazany owoc”
15.30	S. „Mój dom - moje przeznaczenie”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	S. „Cud”
20.30	Pani chłopka
21.30	Wiadomości
22.30	„Ocean desperacji” thriller
00.20	S. „Arrow”

	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Wieczór muzyki jazzowej
7.00, 15.50	S. anim.
7.50	Ciekawe wakacje
8.40	„Naukowcy litewscy” film dok.
9.10	Dzień dobry, Litwo
11.40	Wiadomości DW
12.00	Zeszyt Wileński
12.30	Droga do domu
13.00	Legendy
13.55	7 dni Kowna
14.25	Zupa naukowa
14.55, 19.30	Film dok.
16.40	Encyklopedia Gustawa
17.10	S. „Służyć i bronić”
18.10	S. „Policja Chicago”
19.00	Żyjmy czystiej
20.20	Dokumentalistyka diesignu
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	S. „Niedobra dziewczynka”
22.25	Kontrola użytkownika
23.20	Detektywi historii
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.20	Dziś na świecie
	
6.15, 15.00	Serial anim.
8.35	S. „W wirze miłości”
9.40	S. „Promyk nadziei”
11.50	S. „Raj”
12.20, 17.20	Loteria „Keno Lotto” 2020
12.55	S. „Tylko ty - moja miłość”
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	Wiadomości TV3
19.30	S. „Tunel”
20.30	„Miłość bez granic”
21.00	Wieczorne wiadomości TV3
22.00	„Dredd” film fab.
23.55	S. „Bull”
	

7.15, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.30, 14.50	S. „Pies”
9.40, 16.00	S. „Ślad”
10.35, 18.30	„Orzeł czy reszka. Dziewczyny”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „CSI. Miami”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„48 godzin” komedia
23.00	„Ścigany” thriller
	
5.30	Nowy dzień
6.30	Akademia wsi
7.00, 17.00, 23.30	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
8.00	S. „Pierścień z rubinem”
9.00	S. „Potrojna ochrona”
10.00, 18.30	„Historia jednego przestępstwa”
11.00, 21.30	S. „Doktor Kowalczyk”
12.00	TV sklep
12.15	Małe nasze zwycięstwa
12.30	4 kąty
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	Realna mistyka
16.00, 18.00	Reporter
16.30	Bałtycki szlak
19.30	Nasi pupile
20.00, 22.30	Reporter
20.20	Sport
20.30	Realna mistyka
23.00	Nowy dzień
	
6.30, 15.55	S. „CSI kryminaliści”
7.15	S. „Kobra 11”
8.10, 16.55	S. „Uniwer”
9.25	S. „Dobry lekarz”
10.25	S. anim.
11.25	S. „Współczesna rodzina”
12.25	S. „Osadnicy”
12.55	S. „Sasza i Tania”
13.55	„Magazynowe wojny”
14.55	S. „Kobra 11”
18.00	S. „Dobry lekarz”

19.00	S. „The Goldbergs”
20.00	„Nadzy i wystraszeni”
21.00	„Ostateczny obraz” film fab.
22.55	S. „Karetka pogotowia”
	
6.05	S. „Doktor Oz”
7.00	S. „Kroki do nieba”
8.20	S. „Dwa serca”
10.20, 17.45	S. „Ślepa”
11.25	S. „Dziwna para”
12.30, 18.50	S. „Ratownicy alpejscy”
13.30	S. „Cud”
14.35	S. „Zniewolona”
15.45	„Piekielna kuchnia Gordona Ramsaya”
16.45	S. „Dramaty rodzinne”
19.50	S. „Stażystka”
21.00	„Requiem Sztokholmu” detektyw
22.55	S. „Marzycielka”
	
6.20	S. „Przysięga”
7.10, 15.00	S. „Elif”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Kościół z bliska”
9.00	Wiadomości
9.15	Kwadrans polityczny
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”
11.40	S. „Ojciec Mateusz”
12.30	S. „Uzdrowisko”
13.00	Wiadomości
13.10	Agrobiznes
13.35	Magazyn Rolniczy
13.55	„Wyprawa do wnętrza wulkanu” film dok.
16.00	Wiadomości
16.15, 21.10	„ALARM!”
16.35	„Gra słów. Krzyżówka”
17.05	S. „Przysięga”
18.00	Teleexpress
18.15	„Jaka to melodia?”
18.55	S. „Dziki

pszczoły"
19.55 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.35 S. „Królowa i konkwistador”
22.30 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Ocaleni”

8.30 „Teledyski”
9.25 „Powidoki”
9.40 „Rzecz Polska”
10.00 „Awantura o Basię” film obycz.
12.00 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
13.50 „Urodzeni artyści”
14.30 Film dok.
15.30 „Siostry” film dok.
15.55 „Mój czas”
16.10 „Trio z Belleville” film anim.
17.40 „Weiser” dramat
19.30 S. „Do przerwy 0:1”
20.35 „Muzeum Polskiej Piosenki”
21.00 „Jak uratowałem Kanadę” komedia
22.50 „Co dalej?”
23.30 „Delacroix. Z Paryża do Maroka” film dok.

7.00, 23.05 Polonia 24
7.30 „Pozyteczni.pl”
8.00 „Okrasa łamie przepisy”
8.30, 11.50 Pytanie na śniadanie
11.45 Panorama
12.20 „Co na obiad”
12.30, 15.00, 19.20 S. „Ja to mam szczęście!”
13.00 Wiadomości
13.15 „Polonia jest kobietą”
13.45 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni”
15.15 „Wyścig przez życie” film dok.
16.20 „Okrasa łamie przepisy”
16.50 „Przyjaciele Misia i Margolci”
17.10 „Zwierzaki Czytali”

17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Zakochaj się w Polsce”
18.50 „Gra słów. Krzyżówka”
19.50 „Nad Niemnem”
20.10 „Studio Lwów”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.35 „Ocaleni”

6.35 Serwis Info Poranek
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień
17.30 Walka z koronawirusem
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20, 22.25 Serwis Info Wieczór
19.35 „O tym się mówi”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Nie da się ukryć”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

7.50 „Był taki dzień”
7.55 „Polska Kronika Filmowa 1990”
8.20, 20.10 S. „1920. Wojna i miłość”
9.10 „Flesz historii”
9.35, 11.40 Film dok.
10.40 „Sensacje XX w.”
13.00 „Przeczytaj mi tę historię”
13.05 „ROK 1981. Kalendarium”
13.15 „Podróże z historią”
13.25 S. „Przygody psa Cywila”

13.55 S. „Janka”
14.35 „Radosław” film dok.
15.30 „Historia w postaciach zapisana”
17.30 „Było, nie minęło”
18.00 „Marzyciele”
18.35 „Przed sierpniem był lipiec” film dok.
19.05, 22.15 Film dok.
19.40 „1920. Wojna o wszystko”
20.00 „ROK 1981. Kalendarium”
21.00 „Twarze Solidarności”
21.20 „Zagadka 13 szkieletów z Eulau”
23.15 „Nie lubię poniedziałku” komedia
01.05 S. „Wszystko dla pań”

6.40 „Złoty umysł” film fab.
8.30 „Młodzi świata”
8.40, 12.35, 21.50, 0.55 „Święty na każdy dzień”
8.45, 20.25 „Kartka z kalendarza Powstania Warszawskiego”
8.50 „Kolory świętości”
8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Słowo Życia”
9.40 Reportaż
10.00 „Pierwsze życie na ziemi” film dok.
10.55 „20 lat dla świata”
11.00 Informacje dnia
11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
11.45 „Zew natury”
12.05 S. anim.
12.40 „Ma się rozumieć”
12.50 „Słowo Życia”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20, 23.00 S. „Mojesz - 10

przykazań”
14.15 „Chingola” film dok.
14.25 „Słowo Życia”
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20, 18.00 „100 cudownych miejsc na świecie”
15.30 Film dok.
16.25 „Wenezuela - San Félix” film dok.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Jestem mamą”
17.30 „Fryderyk Chopin i jego muzyka”
18.10 „Prosto o gospodarce”
18.30 „Rajd Katyński”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 „Poznajemy Polskę”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.55 „Kolory świętości”
00.00 „Kontrowersje wokół klimatu” (1) film dok.

6.00 Dzień dobry!
6.25 S. „Podłączony”
8.00 S. „Złamany tajny kod”
8.55 Żyć zdrowo
9.50 Modny wyrok
11.05 Na trzech szafie”
11.35 S. „Szkielet w szafie”
12.15 S. „Schody do nieba”
14.15 S. „Bracia 3”
15.05 S. „Zapomnij i pamiętaj”
16.15 Zrozumieć. Wybaczyc
16.45 Męskie. Żeńskie
18.30 Naprawdę
19.30 Niechaj mówią
20.40 S. „Kiedy przeszłość jest przed”
22.30 S. „Szyfr”

6.00 Nasz poranek

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 01.15 Nasze wiadomości
10.00 Żyć zdrowo!
11.15 Modny wyrok
12.20 Bezskierkowe notatki
13.15, 23.15 S. „A jednak Kocham”
15.10 Pobierzmy się!
16.20 Męskie. Żeńskie
16.50 W rzeczy samej
18.50 Dodatek - powodzenie!
18.55 Niech mówią
20.00 Czas
21.10 S. „Wróżka”

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.45 Dzisiaj
7.25 Śledztwo prowadzili...
8.25 S. „Niezbadana sprawa”
10.00 Pierwszy bieg
10.25 S. „Niezbadana sprawa”
13.00 S. „Jeden”
15.00 S. „Bałabin”
17.00 S. „Dinozaur”
19.00 Śledztwo prowadzili...
19.45 S. „Jeden”
21.50 S. „Bałabin”
00.00 „Podstawowa droga”

6.00 „Rasmus wędrowiec” film fab.
7.50 „Szalone wyścigi” film fab.
10.00 „Ślepa kura” film fab.
12.25 „Serce smoka” film fab.
14.25 „Nowa wściekła pięść” film fab.
16.10 „Zazdrość bogów” film fab.
18.55 „Zabezpieczenie” film fab.
21.20 „Jaskółka” film fab.
23.20 „Mamo, nie smuć się!” film fab.

7.00 Info Wilno
7.15 Studio Wilno
7.25, 23.05 Polonia 24
7.50 Niejadki i inne przypadki
8.05 Co na obiad
8.15 Nad Niemnem
8.30 Dzikie serca
9.20 Wesoła Kuchnia Ani i Fabiana
9.30 Rodzina Treflików
9.40, 17.30 Między nami bocianami
10.00 Gra słów. Krzyżówka
10.25 Słownik polsko@polski
10.50, 18.35 Zakochaj się w Polsce
11.15 Dzika Polska
11.40 S. Korona królów (231)
12.10 S. Leśniczówka (229)
12.30 Rączka gotuje
13.00 Info Wilno Flesz
13.05 Oj ni ma jak Lwów
13.25 Dzika Muzyka
13.50 Scena taneczna
14.15 Muzyka, Taniec, Zabawa.
15.05 S. Rodzinka.pl (161)
15.30 Jak to działa
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Ja wam pokażę!
17.05 S. Klan (236)
17.50 Krótka historia
18.00 Teleexpress
18.15 Przystanek Zaolzie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.25 Nad Niemnem
19.40 S. M jak miłość (187)
20.30 Wiadomości
21.00 Sport
21.05 S. Korona królów (232)
21.30 S. Leśniczówka (230)
21.55 Statkiem po trawie
22.45 Śląskie 4 YOU
23.30 Na sygnale (49,50)
00.20 Info Wilno
00.35 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30 Wiadomości
7.40 Dzień dobry, Litwo!
8.30 Wiadomości
8.55, 23.45 S. „Prawo i porządek”
9.40 S. „Komisarz Rex”
10.30 S. „Służyć i bronić”
11.30 Kto i dlaczego?
12.00 (Nie)emigranci
13.00 Ciekawe wakacje
14.00 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry, Litwo
15.00 Wiadomości
16.20 S. dok.
16.45 S. „Górski lekarz”
17.30 Wiadomości
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 W sercu Litwa
19.30 Perymetry historii
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wiadomości Rowerowe
21.30 Dajmy czadu!
22.00 S. „Genialna przyjaciółka”
23.00 S. „Poradnik rozwodowy dla dziewcząt”
00.30 Euromaxx

6.30 S. „Biały - kolor miłości”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Dwa życia”
11.10 „Zmieniam żonę” show
12.10 S. „Wróżka”
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Zakazany owoc”
15.30 S. „Mój dom - moje przeznaczenie”
16.35 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 S. „Cud”
20.30 Pani chłopka
21.30 Wiadomości
22.30 „Turysta” thriller
00.35 S. „Arrow”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Wieczór muzyki jazzowej
7.00, 15.50 S. anim.
7.50 Ciekawe wakacje
8.40 Szkoła twórczości
9.10 Dzień dobry, Litwo
11.40 Wiadomości DW
12.00 Menora
12.30 Droga do domu
13.00 W sercu Litwin
13.55 To jest kino
14.25 Weranda
14.55 Film dok.
15.50 Seriale anim.
16.40 Encyklopedia Gustawa
17.10 S. „Służyć i bronić”
18.10 S. „Policja Chicago”
19.00 Ziemia Oniksztańska
19.30 S. dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. dok. „Schindler”
23.00 Weranda
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie

6.15, 15.00 Serial anim.
8.35 S. „W wirze miłości”
9.40 S. „Promyk nadziei”
11.50 S. „Raj”
12.20, 17.20 Loteria „Keno Lotto” 2020
12.55 S. „Tylko ty - moja miłość”
16.00 Wiadomości TV3
16.30 TV Pomoc
18.30 Wiadomości TV3
19.30 S. „Tunel”
20.30 „Miłość bez granic”
21.00 Wieczorne wiadomości TV3
22.00 „W odwecie za śmierć” thriller
00.00 S. „Bull”

7.15, 13.30 Zasady

mojej kuchni
8.30, 14.50 S. „Pies”
9.40, 16.00 S. „Ślad”
10.35, 18.30 „Orzeł czy reszka. Dziewczyny”
11.35 S. „Mentalista”
12.30 S. „CSI. Miami”
17.00 Info dzień
17.30 S. „Mentalista”
19.30 S. „FBI”
20.30 Ale numer!
21.00 „Uniwersalny żołnierz” film fab.

5.30 Nowy dzień
6.30 Nasi pupile
7.00, 17.00, 0.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
8.00 S. „Pierścień z rubinem”
9.00 S. „Potrojna ochrona”
10.00, 18.30 „Historia jednego przestępstwa”
11.00, 21.30 S. „Doktor Kowalczyk”
12.15 Tyle wiadomości
12.30 4 kąty
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00 Realna mistyka
16.00, 18.00 Reporter
16.20, 18.20 Sport
16.30 Bałtycki szlak
19.30 Nasi pupile
20.00, 22.30 Reporter
20.20 Sport
20.30 Realna mistyka
23.00 Nowy dzień

6.30, 15.55 S. „CSI kryminaliści”
7.15 S. „Kobra 11”
8.10, 16.55 S. „Uniwer”
9.25 S. „Dobry lekarz”
10.25 S. anim.
11.20 S. „Współczesna rodzina”
12.20 S. „Osadnicy”
12.50 S. „Sasza i Tania”
13.50 „Magazynowe wojny”
14.55 S. „Kobra 11”
18.00 S. „Dobry lekarz”
19.00 S. „The Goldbergs”

20.00 „Nadzy i wystraszeni”
21.00 „Zapała duchowi” thriller
22.50 S. „Kartka pogotowia”

6.20 S. „Doktor Oz”
7.20, 16.45 S. „Dramaty rodzinne”
8.20 S. „Dwa serca”
10.20, 17.45 S. „Ślepa”
11.30 S. „Dziwna para”
12.30, 18.50 S. „Ratownicy alpejscy”
13.35 S. „Cudo”
14.35 S. „Zniewolona”
15.45 „Piekielna kuchnia Gordona Ramsaya”
19.50 S. „Maria Wern”
21.00 „Requiem Sztokholmu” detektyw
22.55 S. „Marzycielka”

6.15 S. „Przysięga”
7.05, 15.00 S. „Elif”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Rodzinny ekspres”
9.00 Wiadomości
9.15 Kwadrans polityczny
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz Alex”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 „Uzdrowisko”
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.40 „Rok w ogrodzie”
13.55 „Kamery wśród zwierząt”
15.45 „Policzmy się dla Polski”
16.00 Wiadomości
16.15, 21.10 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Przysięga”
18.00 Teleexpress
18.15 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Dzikie pszczoły”
19.55 „Jeden z

dziesięciu"
20.30 Wiadomości
21.35 S. „Królowa i konkwistador”
22.30 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Historia bez tajemnic”

8.30 Teledysk
9.30 „Trzeci punkt widzenia”
10.05 „Weiser” dramat
12.00 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
13.55 „Urodzeni artyści”
14.30 „Delacroix. Z Paryża do Maroka” film dok.
16.20 „Pola”
16.45 „Kamizelka” film TVP
17.45 „Mój Nikifor” dramat
19.30 S. „Do przerwy 0:1”
20.05 S. „Trzy Szalone Zera”
15.40 „Moja noc u Maud” film obycz.
20.35 „Muzeum Polskiej Piosenki”
21.00 S. „Mistrz i Małgorzata”
22.05 „W trzy miesiące dookoła świata” dramat
00.10 „Portrety” film dok.

7.00, 23.05 Polonia 24
7.30 S. „Korona królów”
8.00 „Rączka gotuje”
8.30, 11.50 Pytanie na śniadanie
11.45 Panorama
12.20 „Co na obiad”
12.30, 19.20 S. „Ja to mam szczęście!”
13.00 Wiadomości
13.15 „Nad Niemnem”
13.35 S. „Ojciec Mateusz”
15.20 „Giganci historii”
16.10 „Rzecz Polska”
16.25 „Kuchnia Polskich Żydów”
16.50 S. anim.
17.10 „Nela Mała Reporterka”

17.30 S. „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Tsunami dobroci”
18.50 „Gra słów. Krzyżówka”
19.50 „Kierunek Zachód”
20.10 „Magazyn z Wysp”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Ranczo”
23.35 Muzyka, Taniec, Zabawa

6.35 Serwis Info Poranek.
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
11.30, 14.30 Serwis Info Dzień.
13.00 Info Raport
16.30 Info Dzień
17.30 Walka z koronawirusem
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20, 22.25 Serwis Info Wieczór
19.35 „O tym się mówi”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Nie da się ukryć”
22.50 „W tyle wizji”.
23.30 „W tyle wizji Extra”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

7.50 „Był taki dzień”
7.55 „Polska Kronika Filmowa 1991”
8.20, 20.20 S. „1920. Wojna i miłość”
9.15 „Kuchnia Polskich Żydów”
9.45 „Przed sierpniem był lipiec” film dok.
10.20 „Gdańsk - drogi do wolności” film dok.

10.55 „Sensacje XX w.”
11.55 „Umrzeć za Warszawę” film dok.
13.00 „Podróże z historią”
13.35 S. „Janka”
14.40 „Życie ukryte w jeziorze”
15.45 S. dok. „Edison”
16.55 „Zagadka 13 szkieletów z Eulau”
17.45 „Było, nie minęło”
18.15 „Polskie 100 lat”
18.40 „Przeczytaj mi tę historię”
18.55 Film dok.
20.05 „1920. Wojna o wszystko”
20.10 „Twarze Solidarności”
21.35 „Amerykańskie dynastie. Klan Kennedych”
22.25 „Prowansja 1944. Francuski desant”
23.30 „Dien Bien Phu” film fab.
01.50 S. „Wszystko dla pań”

7.00 Słowo Życia
7.05 „Boże Narodzenie w zamku” film fab.
8.45, 20.25 „Kartka z kalendarza Powstania Warszawskiego”
8.50, 0.55 „Kolory świętości”
8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Poznajemy Polskę”
9.50, 15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
10.00 „Fryderyk Chopin i jego muzyka”
10.30 „Sanktuaria polskie”
10.50, 23.55 Święty na każdy dzień
11.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
12.00 „Prawda ponad

wszystko - opowieść o ks. Dzierżonie” film dok.
12.25 „Jestem mamą”
12.40 „Prosto o gospodarce”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20, 23.00 S. „Mojesz - 10 przykazań”
14.10 „Zambia - Lusaca” film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.30 „Łaski pełna” film fab.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Na zdrowie”
17.30 „WYSZYŃSKI - historia”
17.55 „Kabwe” film dok.
18.00 „Po stronie prawdy”
18.30 „Rykoszetem”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
00.00 „Antarktyda - podróż na kraniec Ziemi” film dok.

6.00 Dzień dobry!
6.25 S. „Podłączony”
8.05 S. dok. „Złamany tajny kod”
8.55 Żyj zdrowo
9.50 Modny wyrok
11.05 Na trzech
11.35 S. „Szkielet w szafie”
12.05 S. „Schody do nieba”
14.10 S. „Bracia 3”
15.00 S. „Zapomnij i pamiętaj”
16.10 Zrozumieć. Wybaczyc
16.40 Męskie. Żeńskie
18.25 Naprawdę

19.25 Niechaj mówią
20.40 S. „Kiedy przeszłość jest przed”
22.30 S. „Szyfr”

6.00 Nasz poranek
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 01.30 Nasze wiadomości
10.00 Życ zdrowo!
11.15 Modny wyrok
12.20 Bezkierunkowe notatki
13.15, 23.25 S. „A jednak Kocham”
15.05 Pobierzmy się!
16.20 Męskie. Żeńskie
17.20 W rzeczy samej
18.55 Dodatek - powodzenie!
19.00 ObiektywnIE
20.00 Czas
21.10 S. „Wróżka”

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.45 Dzisiaj
7.25 Cuda techniki
8.25, 10.25 S. „Niezbadana sprawa”
10.00 Jemy w domu
13.00, 19.45 S. „Jeden”
15.00, 21.55 S. „Bałabin”
17.00 S. „Dinozaur”
19.00 Śledztwo prowadzili...
00.00 Tajemnice medyczne

7.50, 14.25 „Mamo, nie smuć się!” film fab.
10.00 „Zabezpieczenie” film fab.
12.25 „Jaskółka” film fab.
16.10 „Dom wariatów w Stounhers” film fab.
18.55 „Decydujący punkt” film fab.
21.20 „Piękna epoka” film fab.
23.20 „Żandarm się żeni” film fab.

Zdalny kurs muzyki kościelnej

Narodowe Stowarzyszenie Organistów (lit. Nacionalinė vargonininkų asociacija - NVA), założone w 2007 roku, jest profesjonalną organizacją zrzeszającą litewskich organistów, kierowników chórów kościelnych, organmistrzów i osoby duchowne. NVA dba o kształcenie zawodowe i edukację organistów, zachęca organistów i chórmistrzów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Od września 2021 r. Narodowe Stowarzyszenie Organistów uruchamia nowy projekt – zdalne kursy muzyki kościelnej dla muzyków pracujących w litewskich kościołach: organistów, kierowników chórów, kierowników grup młodzieżowych śpiewających podczas nabożeństw liturgicznych i ich członków, kantorów, innych muzyków służących podczas liturgii.

Wykłady i seminaria poświęcone będą teorii (obrzędy Mszy św, ich znaczenie, okresy liturgiczne) i praktyce (repertuar, śpiew psalmów, krótkie odpowiedzi podczas Mszy św.). Osobom, które ukończyły kurs, zostaną wydane certyfikaty potwierdzające podnoszenie kwalifikacji.

Termin realizacji: wrzesień-grudzień 2021 r.

Wykłady odbędą się we wtorki o godzinie 20:00.

Czas trwania jednego wykładu: około 1,5 godziny.

Wykłady będą odbywać się zdalnie za pośrednictwem platformy ZOOM, dzięki czemu uczestnicy nawet z najodleglejszych zakątków Litwy będą mogli brać udział w kursach.

Terminy i tematy wykładów:

09.07 – Początek kursu. Wykład wprowadzający do liturgii

09.14 – Tajemnica Mszy św. – gesty i znaki liturgiczne

09.21 – Miejsce muzyki w liturgii

09.28 – Wykład-seminarium. Repertuar mszalny

10.12 – Psalm. Ich znaczenie i miejsce w liturgii

10.26 – Odpowiedzi w Mszy św, ich harmonizacja

11.09 – Okres adwentu

11.23 – Wykład-seminarium. Repertuar mszalny w okresie adwentu

12.07 – Okres Bożego Narodzenia

12.14 – Wykład-seminarium. Repertuar mszalny na okres Bożego Narodzenia

Wykładowcy:

Dr Danutė Kalavinskaitė – litewska muzykolog, pedagog, organistka kościelna

Ks. Kęstutis Palikša – sekretarz Komisji Liturgicznej LVK, kanclerz Kurii Archidiecezji Wileńskiej

Dovilė Savickaitė – członkini Zarządu Narodowego Stowarzyszenia Organistów, organistka i kierowniczka chóru w kościele Znalezienia Krzyża Świętego w Kalwarii Wileńskiej

Živilė Stonytė-Tamaševičienė – litewska muzykolog, organistka, specjalistka chóru gregoriańskiego

Ks. Rusłan Wilkiel – proboszcz parafii pw. św. Piotra Apostoła w Solecznikach oraz dziekan dekanatu solecznickiego

Ofiara za udział w kursie wynosi 20 euro. Rejestracja do **1 września 2021 r.** odbywa się na następującej stronie:

http://vargonininkai.lt/kursai_2021.htm

Projekt jest częściowo finansowany przez LKRŠ (Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa), partnerów – Kurie Archidiecezji Wileńskiej, Seminarium Wileńskie św. Józefa.

Serdecznie zapraszamy do udziału!

Uprzejmie prosimy o rozpowszechnianie tych informacji każdemu, kto może być zainteresowany i potrzebuje tych kursów.

Członkini Zarządu Narodowego Stowarzyszenia Organistów Dovilė Savickaitė
Kierowniczka kursu

Tel. +370 689 55301

e-mail: nvakursai@gmail.com

Koordinatorka kursu Ilona Jurevič

Tel. +370 686 54579

e-mail: nvakursai@gmail.com

Narodowe Stowarzyszenie Organistów

www.vargonininkai.lt

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. 8 600 18 083 (Leon)

USŁUGI

Odwiarty, geotermiczne ogrzewanie, na całej Litwie przez cały rok. Gwarancja. Nadzór. www.melkerlita.lt Tel.: 8 616 08 020, 8 686 83 265

22 sierpnia Klub Sportkań zaprasza na piknik w rejonie trockim. Od

godziny 9 do 21.00. Autobus, śniadanie, obiad, wieczorna herbatka, muzyka, taniec i gry. Liczba miejsc jest ograniczona. Informacja i zgłoszenie w „Nowościach“ na www.slavija.lt lub pod nr tel.: 8 667 88 489.

Muruję piece, piecyki. Remontuję stare. Niedrogo.

Tel. 8 683 953 373

Usługi adwokata przy zwracaniu się do sądu w sprawach rozwodowych, roszczenia do części spadku, zadłużeniach. Pomoc w otrzymaniu kredytu. Tel. 8 684 30 018

PRACA

Zatrudnimy kierowców kategorii B, BC do pracy w Wilnie. Wynagrodzenie od 850.00 EUR. Do ręki.

Tel. 861547473

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi (w tym porady prawne, przygotowanie pozwów sądowych, skarg i innych dokumentów procesowych, jak również reprezentowanie interesantów w archiwach i sądach) udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (8 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

„Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021”.

STWÓRZMY PORTRET KOLEJARZA KRESOWEGO

Już wkrótce nakładem Stacji Muzeum w Warszawie ukaże się reportaż Dominiki Leszczyńskiej pt. „Kolejarze z Wileńszczyzny”. Książce towarzyszyć będzie *Portret zbiorowy kolejarza kresowego*. Zachęcamy do otwarcia rodzinnych szuflad i dzielenia się pamiątkami. Fotografie w jakości do druku (rozdzielczość 300-600 dpi TIFF) można nadsyłać na adres autorki: dominika.leszczyńska@stacjamuzeum.pl lub historia@stacjamuzeum.pl. Więcej informacji na temat projektu znajdziecie Państwo na stronie: www.stacjamuzeum.pl

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

UAB „KLION”

zatrudni ślusarzy-mechaników do pracy w serwisie obsługi i remontu samochodów. Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A i Naujoji Vilnia, Linksmoji g. 5.

Inf. pod nr tel.: 8 650 33960,
(85) 261 8385;
e-mail: info@klion.lt

**UAB „CHURMA”
SPRZEDAJE:**

- SUCHE DESKI PODŁOGOWE, LISTWY PODŁOGOWE, OBWÓDKI
- SZALÓWKĘ Z DREWNA DRZEW LIŚCIASTYCH I IGLASTYCH
- DESKI PIŁOWANE I NIEPIŁOWANE, LEGARY, KROKIEW I IN.
- WSZYSTKO DLA ŁAŻNI, DRWA

Vilnius, tel.: (85) 265 64 59, (8618) 41164

PLASTIKOWE OKNA

Szwajcarska gwarancja — 50 lat,
cena przyjemnie Cię zaskoczy!

Oferujemy również:

PODNOŠONE BRAMY
GARAŻOWE,
OKNA DACHOWE,
DRZWI PANCERNE,
ROLETY, MOSKITIERY.

Tel.: 8-616-46655,
8-640-22992.
www.manonamukas.lt

119€
OKNO
KUCHENNE

Siostry - odc. 1/13 (czwartek, 16.20)

„Siostry” to serial o harmonii i życiu w zgodzie z prostymi zasadami. Za sprawą ciepłych i dobronnych bohaterki widz uświadcza sobie, że może istnieć bezinteresowna miłość do drugiego człowieka, że niesienie pomocy innym pomaga także nam samym. Humor serialu polega na zderzeniu pełnego ideałów świata sióstr zakonnych ze zwykłymi ludźmi z ich wszystkimi ułomnościami. Tytułowe siostry: Prudencja, Lukrecja, Filipa, Klara i Zenobia, zakonnice żeńskiego zakonu Sióstr Nieustającej Pomocy, to pięć bardzo różnych, silnych osobowości, zdeterminowanych, by wspólnie nieść pomoc innym. Przełożoną całego zgromadzenia jest z pozoru surowa i wymagająca 65-letnia siostra Maksyma, w rzeczywistości wyrozumiała i dobra.

Nowe spojrzenie (sobota 9.00, powtórka 23.00)

Autorska audycja publicystyczna. Program prowadzi znana i ceniona na Litwie dziennikarka Renata Widtmann. Gośćmi programu będą liderzy polskiego życia publicznego – politycy, działacze organizacji społecznych, samorządowcy, ludzie oświaty i kultury polskiej, a także najważniejsi litewscy politycy oraz liderzy opinii z różnych dziedzin. Tematami rozmów będą najbardziej aktualne i ważne tematy dotyczące życia politycznego, gospodarczego, kulturalnego i społecznego na Litwie.

Wesele (sobota 21.05)

Wnikliwy, gorzko-ironiczny portret polskiego społeczeństwa, demaskatorska krytyka różnych grup społecznych, które spotykają się na wiejskim weselu. Bo też takie wesele to wydarzenie przede wszystkim społeczne, ujawniające różne postawy, ambicje, interesy. Nie młoda para jest tam najważniejsza ani jej uczucie. Znacznie istotniejsze okazuje się dążenie do tego, by „się postawić”, pokazać, zakłuć sąsiadów w oczy swoją pozycją i bogactwem. W trakcie zabawy wychodzą też na jaw skrywane rodzinne grzeszki, niskie pobudki, sknerstwo, egoizm, chciwość, obłudność. Nieuniknione odwołania do „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego służą głównie pokazaniu, że po stu latach w sumie niewiele zmieniło się w społecznym pejzażu.